

Materialy do poznania rozmieszczenia geograficznego grzybów wyższych w Europie. IV.

Matériaux à la connaissance de la distribution géographique des champignons supérieurs en Europe. IV.

ALINA SKIRGIELŁO

Instytut Botaniki Uniwersytetu Warszawskiego

A. Skirgiello, Institute of Botany, University of Warsaw, Warsaw,
Al. Ujazdowskie 4, Poland.

Materials to knowledge of the geographical distribution of higher fungi in Europe

The localities of 24 species of Basidiomycetes, recorded from Poland, are presented and their distribution shown by the measuring point method, with occasional reference to the geographical range of several trees.

Akcja gromadzenia materiałów do drugiej serii grzybów wytypowanych do kartowania przez „Committee for mapping of Macromycetes in Europe” i oznaczonych cyfrą „2” zakończyła się prawie we wszystkich krajach Europy wykonaniem odpowiednich zestawień stanowisk. Druga seria objęła 26 gatunków spośród podstawczaków (*Holobasidiomycetidae*). Z liczby tej tylko dwa gatunki, a mianowicie *Omphalotus olearius* i *Calvatia cretacea*, dotychczas nie zostały stwierdzone w Polsce.

Do zgromadzenia w naszym kraju danych wg wytycznych CMME przyczynił się szereg osób nadsyłając zielniki lub niezbędne sprawdzone wiadomości. Są to: dr G. Bohus (Budapest), dr A. Bujakiewicz (Poznań), prof. dr S. Domański (Kraków), lek. med. Z. Domański (Warszawa), dr B. Gumińska (Kraków), prof. dr J. Kornaś (Kraków), dr F. Kotłaba (Praha), doc. dr A. Jasiewicz (Kraków), prof. dr A. Krawiecowa (Wrocław), doc. dr hab. H. Kreisel (Greifswald), dr M. Lisiewska (Poznań), doc. dr A. Nespiak (Wrocław), prof. dr H. Orłowski (Warszawa), dr B. Salata (Lublin), dr W. Wojewoda (Kraków) oraz dr M. Lawrynowicz-Wawrzekiewicz (Łódź). Składam im tutaj swoje podziękowania.

Przyjęte skróty:

BD	— Budapeszt,	PR	— Praha,
Bi	— woj. białostockie,	rez.	— rezerwat,
By	— woj. bydgoskie,	Rz	— woj. rzeszowskie,
k.	— koło,	SGGW	— Herbarium Instituti Phytopatologici Scholae Superioris Agriculturae Varsaviensis,
Kat	— woj. katowickie,	Szcz	— woj. szczecińskie,
Kie	— woj. kieleckie,	UJ	— Uniwersytet Jagielloński,
Ko	— woj. koszalińskie,	UL	— Uniwersytet w Lublinie,
Kr	— woj. krakowskie,	UL	— Uniwersytet Łódzki,
leśn.	— leśnictwo,	UP	— Uniwersytet w Poznaniu,
Lub	— woj. lubelskie,	UW	— Uniwersytet Warszawski,
L	— woj. łódzkie,	UWr	— Uniwersytet we Wrocławiu
nadl.	— nadleśnictwo,	Wa	— woj. warszawskie,
ok.	— około,	woj.	— województwo,
Ol	— woj. olsztyńskie,	Wr	— woj. wrocławskie,
Op	— woj. opolskie,	WSR Kr	— Wyższa Szkoła Rolnicza w Krakowie,
Po	— woj. poznańskie,	WSR Wr	— Wyższa Szkoła Rolnicza we Wrocławiu,
pot.	— potok,	Ziel	— woj. zielonogórskie.
pow	— powiat,		
d.	— dolina		
Gd	— woj. gdańskie,		
GF	— Greifswald,		
jez.	— jezioro,		

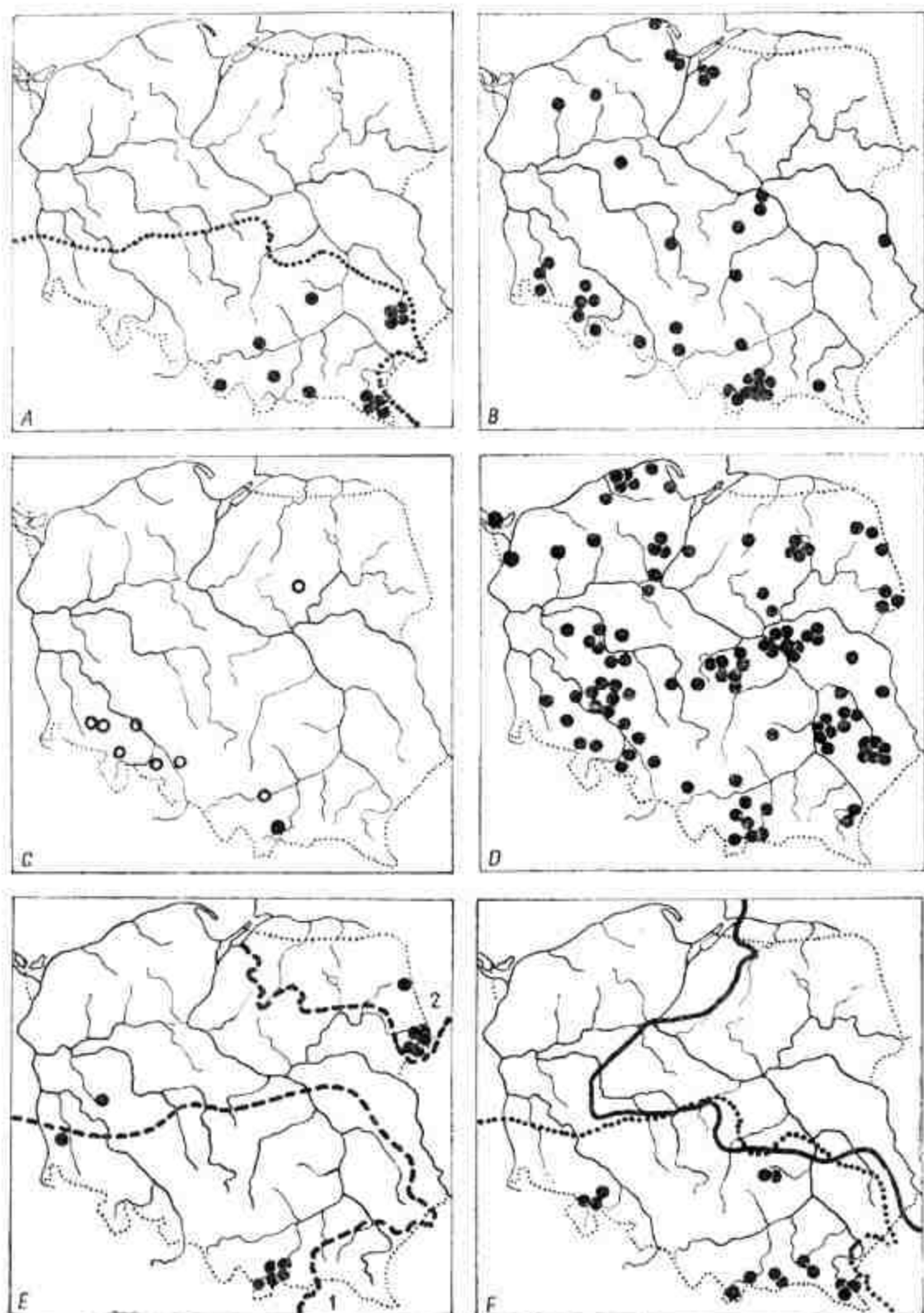
* *Hymenochaete cruenta* (Pers. ex Fr.) Donk[= *H. mougeotii* (Fr.) Cooke]

Z obszaru Polski znane są tylko nieliczne udokumentowane stanowiska tego rzadkiego grzyba, który był znajdowany na rozkładającym się drewnie i pniakach oraz na korze jodły, rzadziej świerka, zarówno w *Fagetum carpaticum*, jak i *Abietetum polonicum* oraz *Abieti-Piceetum montanum*. Dotychczas notowany wyłącznie w południowej części Polski. W górach stwierdzony na wysokości ok. 1100 m n.p.m. Wymaga dalszych poszukiwań (ryc. 1A).

Wykaz stanowisk: Kie — Ojców: Chelmona Góra, *Fagetum carpaticum*, 15.4.84, leg. et det. W. Wojewoda, UL; Góry Świętokrzyskie: Agata, 7.9.66, leg. et det. M. Wawrzkiwicz, UL; Kr — Krynica: góra Tylica, las jodłowy, 14.4.61, leg. B. Lubelska-Gumińska, det. S. Domański, UJ i WSR Kr; Gorce: Luboń, na świerku, 24.4.68, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; Babiogórski Park Narodowy, nad potokiem Jałowiec, na pniu martwej jodły w *Abieti-Piceetum montanum*, V, VII, IX.68, VI, VIII, IX.69, na wys. 1100 m n.p.m., leg. et det. A. Bujakiewicz, UP; Lub — Panasówka, 25.4.69 oraz rez. Czerkies, 6.4.67, rez. Obroc, 12.4.67 (rev. S. Domański) i 2.4.68, na korze i na uschniętej jodle, leg. et det. B. Sałata, UL; rez. Bukowa Góra, na jodle, 8.7.66, leg. L. Helebrant, det. F. Kotłaba, PR; Rz — Bieszczady: zbocze Widełek 17.8.60, Baligród, 6.9.62, Jabłonki, 9 i 13.9.62, leg. et det. Domański WSR Kr.

Clavariadelphus pistillaris (L. ex Fr.) Donk

Grzyb występuje w całej Polsce, lecz nie jest zbyt często notowany. Pojawia się zwykle na ziemi w lasach cienistych, jodłowych, mieszanych



Ryc. 1. Rozmieszczenie w Polsce stanowisk (distribution géographique en Pologne):
Hymenochaete cruenta (A), *Clavariadelphus pistillaris* (B), *Sarcodontia setosa* (C),
Auriscalpium vulgare (D), *Fomitopsis rosea* (E), *Bondarzewia montana* (F)

Linia: ciągła — wschodnia granica występowania *Fagus sylvatica*, punktowana — północna (1) i południowa (2) granica występowania *Abies alba*, kreskowana — północna (1) i południowa (2) granica występowania *Picea abies* (wg Szafera 1954)

Tracé: plein — limite est de l'aire du hêtre, ponctué — limite nord de l'aire du sapin, rayé — limite nord-est (1) et sud (2) de l'aire d'épicéa

i bukowych, głównie w *Fagetum carpaticum* i *Melico - Fagetum*, a także w *Tilio - Carpinetum* (ryc. 1B).

Wykaz stanowisk: By — Janowiec Wlkp. (A. Szulczewski 1909); Gd — Elbląg (Ludwig 1891) i VIII-X (Kaufmann 1924); Dębice (Nitardy 1904); Gdańsk (Bail 1906); Oliwa (Bericht ... 1919); Rozewie, *Melico - Fagetum*, 1.10.66, det. M. Lisiewska, UP; Kat — Labędy, Ochojec (Schroeter 1889); Kie — Przedbórz: Bukowa Góra, *Fagetum carpaticum*, 17.7.67, leg. et det. M. Ławrynowicz, UL; Ko — Szczecinek, Drawsko Pomorskie, 1920 (Basset 1921); Kr — Kraków, 1941, leg. et det. Herter, UJ; Krościenko, buczyna, 24.9.55, leg. et det. A. Skirgiello, UW 7246; Trzy Korony, 9.9.24, leg. et det. W. Konopacka, las bukowy: nad potokiem Hulińskim, 23.8.66, nad Łomnym Potokiem, 22.10.69, na Facimiechu, 16.9.67, pod Wysokim Działem, 31.8.67, leg. et det. B. Gumińska; Zakopane, VIII.60, leg. et det. Z. Domański, UW 9149 i 8.9.63, leg. H. Szyborska, det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW, 12830; Gubałówka (Krupa 1888); Lub — Dubeczno (Kwieciński 1896); Ł — Rawa Mazowiecka (Berdau 1876); rez. Nowa Wieś, *Tilio - Carpinetum*, 25.8.66, leg. et det. M. Ławrynowicz, UL; Op — Głubczyce (Schroeter 1889); Baligród, las jodłowy, 6.9.62, leg. et det. A. Skirgiello, UW 13228; Wa — Warszawa: Opalin (Błoński 1896) i Babice, leg. et det. F. Błoński, Fl. exsicc. Vars., UW; Wr — Godnów, Szklarska Poręba, Lwówek Śl., Pilawa Górna, Strzegom, Jedlina Zdrój (Schroeter 1889).

* *Sarcodontia setosa* (Pers.) Donk

[= *Hydnum Schiedermayeri* Heufler; *Dryodon setosum* (Pers.) Boud. et Galz.]

Występowanie grzyba w Polsce stwierdzone zostało kilkakrotnie, dokumentacja jednak dotyczy tylko jednego stanowiska. Rozwijał się pasożytniczo na *Pomoideae* (ryc. 1C).

Wykaz stanowisk: Kr — Kraków, III.36, na jabłoni (Zabłocka 1936); Krościenko, ok. 450 m n.p.m., 24 - 25.8.67, leg. M. Ławrynowicz, det. M. Lisiewska i H. Kreisel, UL, GF; Op — Niemodlin, Otmęt (Schroeter 1889); Wa — Chojnowo na jabłoni (Chelchowski 1889); Wrocław, Ogród Botaniczny, na *Pirus pollveria*, Dzierżoniów, Legnica: Lipce, Dobrzejów (Schroeter 1889).

Auriscalpium vulgare S. F. Gray

Grzyb bardzo pospolity w Polsce, występujący pojedynczo głównie na butwiejących szyszkach *Pinus sylvestris*, rzadko na opadłych gałęzkach. Spotykany w rozmaitych zbiorowiskach roślin oraz zespołach, np. w *Pino - Quercetum*, *Vaccinio uliginososi - Pinetum*, *Circaeo - Alnetum*, a także w *Betuletum pubescentis* (ryc. 1D).

Wykaz stanowisk: Bi — Białowieża, 17.8.61, leg. et det. A. Skirgiello, UW 11602, leg. et det. A. Nespik, WSRW, 28.8.66, leg. et det. B. Salata, UL, wielokrotnie notowany w różnych miejscach przez wielu autorów (począwszy od Błońskiego 1888); Augustów, 23.8.64, Kuźnica Białostocka, 1946, Szczepki — Blizna, 23.8.64, leg. et det. A. Skirgiello, UW 12972; rez. Starożyn, 3.9.66, leg. et det. M. Ławrynowicz, UL; Świnoroje, 27.8.65, leg. et det. B. Salata; Hajnówka, 4.9.66, leg. et det. B. Gumińska, UJ; By — Bydgoszcz, VII.58, leg. et det. Z. Domański, UW 10105; Grudziądz (Bericht ... 1877); Osie, Buśnia, Warlubie (Hennings 1891); Białe Błota, VIII (Rouppert 1909); Osowa Góra, 17.8.67, leg. et det. H. Kreisel i M. Lisiewska (in lit.); Gd — Elbląg (Kaufmann 1888);

Dębek, 17.8.34, 19.8.35, Kępa Redłowska, 3.8.35 (Teodorowicz 1936); — Kat — leśn. Studzienice k. Pszczyny, 28.7.66, 21.9.67, 16.8.68, leg. et det. A. Bujakiewicz, UP; Kie — Chelmska Góra, VIII.63, leg. et det. Z. Domański, UW 11151; Ko — Kluki, 27 - 29.9.67, 24 - 26.7 i 25.9.68, Żarnowska, IX.68, VII, IX.68, IX - XI.69, leśn. Gać k. Izbicy, „Wielkie Bagno”, 10 - 11.10.58, leg. et det. A. Bujakiewicz; Szczecinek, Drawsko Pomorskie, 1920. (Basset 1921); Słupsk, VIII.62 (Z. Domański in lit.); nad jez. Dołgim, 6.5.67, 16.5.68, det. M. Lisiewska, UP; Kr — Białowodzka Góra k. Tęgororza, skała Kmity k. Krakowa (Wojewoda 1964); Zakopane, pod Reglami, Krzyworzeka na Tuszynie, VIII (Rouppert 1912); d. pot. Kowaniec, VIII.61, leg. et det. Z. Domański, UW 10077; Dębno, 27.7.69, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; Pieniny: nad Gródkiem, 19.8.69, d. Harczy Grunt, 18.9.69, leg. et det. B. Gumińska; Lub — Dubeczno (Kwieciński 1896); Międzyrzec (Eichler 1901); Zwierzyniec, leg. et det. Z. Domański, UW 16447, 18.9.65, leg. et det. B. Sałata, UL; Kruglik, 1.5.65, rez. Bukowa Góra, 26.7.66, rez. Obroc. 3.6 i 7.9.66, Zemborzyce, 3.10.65, Gościeradów, 18.10.64, 10.6 i 20.10.65, Sucha Wólka, 24.7.65, Łabunie, 3.6.68, Wandzin, 30.10.64, Świdnik, 2.8.66, Dominów, 17 i 31.VII i VIII.66, Aleksandrów, 12.8.65, Zastocze, 12.8.65, Anielin, 24.7.65, leg. et det. B. Sałata, UL; Ł — Bielawy-Mroga, VII - VIII.59, Stanisławów, VIII - IX.59, leg. et det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 10615, 10664; rez. Molenda, 18.8.63, leg. et det. T. Zgirska, UL; Spała, 1.10.58, rez. Trębaczew, 15.10.67, Nowa Wieś, 17.9.68, leg. et det. M. Ławrynowicz, UL; Rogów, VII.55, leg. et det. Z. Domański, UW. Ol — Olsztyn (Gramberg 1923); Ruciane, 11.9.54, 12.9.55, 14.8.56, Kulinowo, 8.8.47, Szeroki Bór, 15.8.56, Kamień, 15 i 25.8.57, leg. et det. A. Skirgiello, UW 12310, 12330, 11653, 11809, 11799, 11672; Op — Leśna Woda, Przerwa, Kup, Niemodlin; Wierzbie i Goszczowice (Schroeter 1889); Po — Puszczykówko, 17.8.67, leg. et det. H. Kreisel i M. Lisiewska (in lit.); Sroda (Pfuhl 1899); Ludwikowo, 15.9.67, 5.9.67, leg. et det. M. Ławrynowicz, UL; las Mchy, 3.1.33, leg. K. Łatanowicz, Gogolewo, XI.32 (Teodorowicz 1933); Cieśle (Dziegielowski 1925); wyspa Konwaliowa (Glaser 1967); Rz — Przemyśl-Lipowice (Wojewoda 1964); Cisowa, 10.7.69, leg. et det. B. Sałata, UL; Szcz — rez. Bukowe Zdroje (Lisiewska 1963); Uznam (Stier 1931); Wa — Młociny, Sieraków, Rembertów, Kałuszyn, Mienia, Mrozy (Błoński 1896); Chojnów, Jednorożec (Chelchowski 1898); Wawer, Zielona, Ząbki, Jabłonna (Chelchowski 1888); Żyrardów, 1966, leg. et det. B. Sadowska, UW; rez. Modrzewina (Kinelska i Roślik 1959); Konstancin, 6.9.61, leg. et det. B. Górską, UW 10476; Struga, 11.8.66, leg. et det. Z. Uściłanowska, UW 15126; Wr — Górzec, 23.7.1890, leg. L. Becker, UW; Wrocław, Ogród Botaniczny, 1.10. 1880, UW; Świebodów, 11.7.1886, leg. et det. Schroeter, UW; Wrocław-Osołowice, Ręszów, okolice Bolesławca, Kalwaria (Schroeter 1889); Droszów, Skoroszów, Skarszyn, Wojcice, Zmigród, Wambierzyce, Ząbkowice Śląskie (Dittrich 1917).

Fomitopsis rosea (Alb. et Schw. ex Fr.) Karst.

Grzyb wytwarza swoje owocniki na kłodach *Picea abies*, wyjątkowo na drewnie *Abies alba*. Dotychczas znany jest zaledwie z kilku miejscowości we wschodniej, południowej i zachodniej części Polski. W regionie górskim znajdujący na wysokości 600 - 700 m n.p.m. Wydaje się, że w związku z intensyfikacją gospodarki leśnej grzyb zaczyna zanikać (ryc. 1E).

Wykaz stanowisk: Bi — Kuźnica Białostocka, 1.8.36, Białowieża, V - X, 55 - 68, leg. et det. S. Domański, WSR Kr, 9.8.62, 22 - 24.10.59, 25.9.67, leg. et det. A. Skir-

giello, UW 3539, 11775, 11741, 15656, oraz IX.23, leg. et det. W. Siemaszko, UW 7838: straża Browńska i Ładzka (Błoński 1889) oraz Stółpowska (Błoński 1888), Park Narodowy, VII.56, leg. et det. A. Nespłak, WSRW: Kr — Pieniny: Trzy Korony, ok. 600-700 m n.p.m., na martwym drewnie *Abies alba*, 25.8.67, leg. et det. H. Kreisel i M. Lisiewska, GF, Facimiech — stok Klejowej Góry, na jodle, 26.5.67, Polana Kosarzyska, na kłodzie świerka w lesie bukowym, 16.7.65, leg. et det. B. Gumińska, UJ; dol. Kościeliska, 8.5.56, leg. et det. S. Domański WSR Kr; Po — Powodowo k. Wolsztyna: X.49 (Zaleski i Glaser 1953); Zie — Stanów k. Żagania (Schroeter 1889).

Bondarzewia montana (Quél.) Sing.

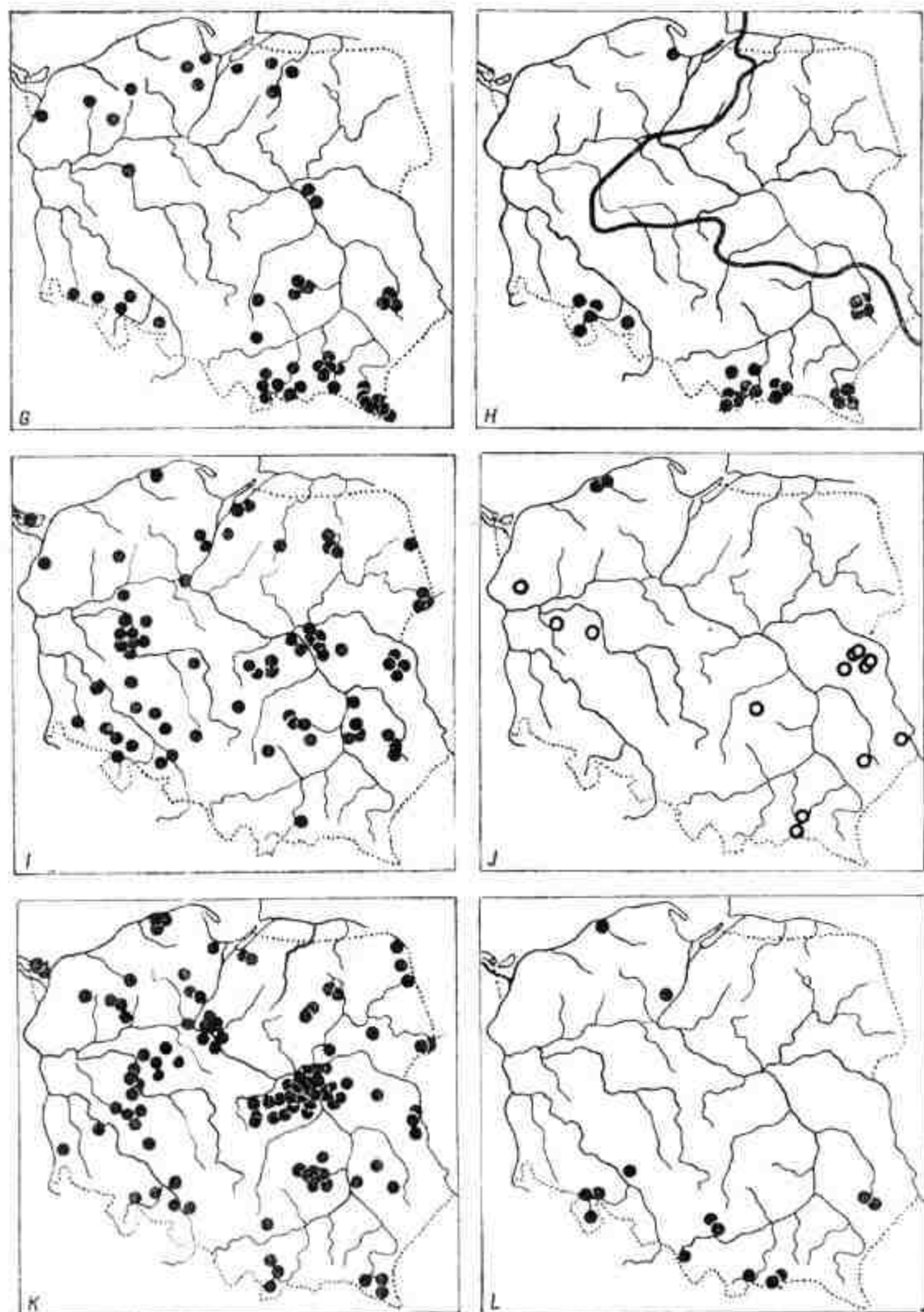
Ten rzadki grzyb występuje w Polsce jedynie w jej południowej części, głównie w rejonach górskich lasów mieszanych, rzadziej wyłącznie bukowych. Tworzy owocniki przy pniach jodeł i świerków, przeważnie u ich podstawy. W Tatrach stwierdzony na wysokości 1200 m n.p.m. na martwym okazie *Picea abies* (ryc. 1F).

Wykaz stanowisk; Kie — Góry Świętokrzyskie: Agata, 7.9.66, leg. W. Wojewoda, det. F. Kotłaba, UL; rez. Czarny Las, na pniaku jodły, 13.11.66, leg. et det. M. Lisiewska, UP; Kr — Tatry: Adamica, ok. 1200 m n.p.m., przy pniaku świerkowym, 23.8.67, leg. H. Dörfelt, det. H. Kreisel, GF; Zyndranowa, las jodłowo-bukowy, IX (Felenczak 1927); Muszyna: leśn. Majerz, las jodłowy, IX.62, leg. B. Gumińska, det. S. Domański, UJ; Pieniny: las bukowo-jodłowy nad Pienińskim Potokiem 14.9.67 i Muszyna-Powroźnik, las jodłowy, u stóp żyjącego drzewa, 20.9.63, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Krosno, leg. et det. S-W; Rz — Zatrarnica, 13.9.69, Średni Wierch, 21.8.65, Jaworniki, 14.9.69, leg. et det. S. Domański, WSR Kr; Wr — Srebrna Góra, na zmurszałym drewnie 30.9.18, na ziemi przy zmurszałym pniaku świerka, 6.8.20, przy zmurszałym pniu świerka, 5.9.28 (Buchs 1928); Muszkowice, las bukowy, 28.8.29, leg. Schwartzler i Fritsch, det. M. Buchs (Buchs 1930); Zabkowice Śl. (Kallenbach 1930).

Strobilomyces floccopus (Vahl. ex Fr.) Sacc.

Grzyb występujący pojedynczo w całym kraju, nie został jednak dotychczas stwierdzony w jego pn.-wsch. połaci. Na niżu jest rzadko spotykany, częściej pojawia się w regionach górskich. Siedliskiem jego są lasy, głównie jodłowe i świerkowo-jodłowe, rzadziej lasy jodłowo-bukowe. Znajdowano go także sporadycznie w *Quercus-Carpinetum* (ryc. 2G).

Wykaz stanowisk: Gd — Elbląg (Ludwig 1891); Gdańsk (Jahres-Bericht 1896); Wołowo (Jahres-Bericht 1909); Zamkowa Góra, 30.9.68, leg. et det. M. Lisiewska, UP; Kie — Góry Świętokrzyskie: Św. Krzyż, Jeleniowa (Błoński 1890), rez. Czarny Las, *Quercus-Carpinetum*, 7.9.66, leg. et det. M. Lisiewska, UP; Ko — Szczecinek, Drawsko Pomorskie, 1920, leg. Basset (Basset 1921); Walcz, pod dębami, 1927 (Neuhoff 1928); Kr — Zakopane (Pilát 1926); Nowy Targ, VIII.57, leg. et det. Z. Domański, UW 9509; Krościenko, 25.8.55, leg. et det. A. Skirgiello, UW 7209; Krynica: leśn. Kopcowa, las świerkowo-jodłowy, 27.8.55, leg. K. Benben, det. H. Orłoś, UW 8403 i 16477 oraz las świerkowy na Zaciszu, 18.8.27 (Teodorowicz 1933); Tunel, Łopuszna (Wojewoda 1964); Rytro — Roztoka Mała, 29.7.57, 28.8.59, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Pieskowa Skała, *Pino-Quercetum* z udziałem młodej jodły, 24.8.64 i z udziałem świerka, 2.10.62, leg. et det. W. Wojewoda, UJ; Lub. — rez. Bukowa Góra, VIII.65, leg. et det. Z. Domański, UW 14595, oraz



Ryc. 2. Rozmieszczenie w Polsce stanowisk (distribution géographique en Pologne):
Strobilomyces floccopus (G), *Porphyrellus pseudoscaber* (H), *Gyroporus castaneus*
 (I), *Suillus flavidus* (J), *S. bovinus* (K), *Phylloporus rhodoxanthus* (L)

Linia ciągła — wschodnia granica występowania *Fagus sylvatica*, (wg Szafera 1954)

Tracé plein — limite est de l'aire du hêtre

9-10.8.67, 6.9.66, leg. et det. B. Salata, UL; rez. Czerkies, 3.9.68 i rez. Obroc, 7.9.66, leg. et det. B. Salata, UL; Ol — Bisztynek, Dobre miasto (Jahres-Bericht 1909); Krask (Gramberg 1923); Op — Biała k. Prudnika (Dittrich 1917); Poz — rez. Buczyna k. Niemiszcz, 15.9.67, leg. et det. A. Skirgiello, UW, 15636; Rz — Luboń Mały, 640 m n.p.m., las świerkowy, 4.9.63, leg. A. Jasiewicz, det. W. Wojewoda (Wojewoda 1964); góra Posadzka k. Jasła (Stecki 1910); Brzozowa i Folusz, bór jodłowy, VIII.58, leg. et det. A. Nespiak, WSR Wr. Jedlicze (Nespiak 1960); Dukla, las Lipowiec, 420 m n.p.m., 22.10.63 (Wojewoda 1964); Bieszczady: góry Dział i Smerek (Domański et al. 1960), Jawornik, 8.9.58, Baligród, las jodłowy, 6.9.62, Jablonki, 13.9.62, Bystre, las jodłowy, 12.9.62, las jodłowo-bukowy i jodłowo-świerkowy, 8.9.62, leg. et det. A. Skirgiello, UW 8661, 9509, 10719, 10709, 10393, oraz las bukowo-jodłowy, 12.9.62, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Wa — Warszawa: Kawęczyn, Wygoda (Chelchowski 1898); Wr — Siodło k. Jeleniej Góry (Bail 1860); Grodziszcz, Jedlina Zdrój (Schroeter 1889); Srebrna Góra (Dittrich 1917).

* *Porphyrellus pseudoscaber* (Secr.) Sing.

Grzyb spotykany w południowych województwach Polski, głównie w rejonach górzystych, w lasach jodłowych lub bukowo-jodłowych. W Tatrach znajdujący na wysokości 1500 m n.p.m. Stanowiska notowane w woj. opolskim i wrocławskim nie mają zielnikowej dokumentacji, ale można je uznać za pewne po porównaniu rozprzestrzenienia tego grzyba w Czechosłowacji (Kříž 1966). Pewne wątpliwości może budzić również nie udokumentowane, ale oddalone od zwanego zasięgu jedyne stanowisko w woj. gdańskim. Niezbędne są poszukiwania tego grzyba w granicach zasięgu jodły i buka (ryc. 2H).

Wykaz stanowisk: Gd — Gdańsk (Kallenbach 1926-38); Kr — Tatry: d. Olczyńska, VIII.58, leg. et det. Z. Domański, UW, pod Żabiem, 16.7.58, leg. et det. S. Frejlik, UW 14869; Pieniny: las jodłowy nad pot. Ociemnym, 20.7.65, leg. et det. B. Gumińska, UJ, Krościenko, 25.9.55, leg. et det. A. Skirgiello, UW 7285; Rytro — Roztoka Mała, zarośla świerkowe, 19.6.59, Tylicz, las jodłowy, IX.60, Powroźnik — Muszyna, las jodłowy, 7.8.62, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; Zakopane (Pilát 1926); d. pot. Kowaniec, VIII.61, leg. et det. Z. Domański, UW 14136; Lub — Zwierzyńiec, VIII.65, leg. et det. Z. Domański, UW 14585 oraz 13.8.68, 4.8.66, 9.9.67 i rezerwat; Bukowa Góra, Obroc, 12.10.66, Czerkies, 12.8.67, leg. et det. B. Salata, UL; Op — Biała k. Prudnika (Dittrich 1917); Rz — Bieszczady: Baligród — Bystre, las jodłowy, 10.9.62; Jablonki, jedlina, 13.9.62, Bystre, jedlina, 12.9.62, leg. et det. A. Skirgiello, UW 10707, 10670, 10725; Lubne, las bukowo-jodłowy, 7.9.62, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; Wr — Muszkowice, Złoty Stok (Kallenbach 1926-38); Srebrna Góra, Wolibórz (Dittrich 1917); Bielawa (Buchs i Dittrich 1917).

Gyroporus castaneus (Bull. ex Fr.) Quél.

Grzyb występuje w całej Polsce (dotychczas nie znaleziony jedynie na południowych obszarach górskich) w lasach różnego typu, lecz zawsze na glebach lekkich, piaszczystych (ryc. 2I).

Wykaz stanowisk: Bi — Białowieża, *Pino-Quercetum*, VII.56, leg. et det. A. Nespiak, WSR Wr, 24.9.67, leg. A. Batko, det. A. Skirgiello, 11 i 16.8.61, leg. et det. A. Skirgiello, UW 16210, 9524, 8.9.62, leg. Adamczewski, det. W. Ru-

dnieka-Jezierska, UW, 11348; Kuźnica Białostocka, 5.8.34, 19.9.35, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 4796, 4795; By — Brudzyń (A. Szulczewski 1909); Osie, las k. Taszewka (Hennings 1891); Bydgoszcz, las sosnowo-dębowy, VIII-IX.58, leg. et det. Z. Domański (in lit.); Gd — Gdańsk (Lukowitz 1921); Elbląg (Kaufmann 1890); Stagnity (Nitardy 1904); Nieponie k. Kwidzyna (Neuhoff 1933); Dębek, pod dębami, VIII (Teodorowicz 1936); Kat — Złoty Potok (Błoński 1890); Kie — Nieklań, Końskie, Góry Świętokrzyskie (Błoński 1890); Góra Chełmowa, VIII.64, leg. et det. Z. Domański, UW, 14186; Ko — Wałcz, Szczuczarsz (Neuhoff 1928); Kr — Rytro: Rozłoka Mała, las jodłowo-bukowy, 19.8.59, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Lub — Puławy (Berdau 1876); Jaźwiny, Liski, Stołpno, VIII, Międzyrzec, IX (Eichler 1900); Zwierzyniec, VIII.64-65, leg. et det. Z. Domański, UW 14070, 14052; rez. Czerkies, 12.8.67, rez. Obrocz, 17.8.67, 25.9.69, Grabówka, 15.9.64, 11.10.65, Zemborzyce, Zastocze, 12.8.65, leg. et det. B. Salata, UL; L — Bielawy-Mroga, Stanisławów (Rućnicka-Jezierska 1963); Budy Grabskie, 25.8.67, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 15645; Lipce Reymontowskie, rez. Bukowiec, 28.8.58, leg. et det. D. Tabaszewska, UW 9963; Lobodzice, las mieszany, 29.9.68, leg. L. Chmielecki, det. M. Ławrynowicz, UL; Ol — Olsztyn, Elbląg, piaszczyste lasy mieszane (Neuhoff 1933); Ruclane, 12.9.55, 14.8.56, Wierzba, 14.8.47, Kamień, 18.8.57, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 12335, 11654, 12376, 12218; Op — Kluczbork, Sowin, okolice Góry k. Namysłowa (Schröeter 1889); Opole (Buchs i Dittrich 1917); Stare Bojanowo (Vorwerk 1898); Kalina (Neuhoff 1933); Poznań: Kicin, Malta, Kobylnica (J. Szulczewski 1933); leśn. Jezioro (S. Domański 1953); Turek, las sosnowo-dębowy, VII.46, leg. Z. Domański (in lit.); rez. Buczyzna k. Niemiszcz, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 15644; Puszczykówko, 17.8.67, leg. H. Dörfelt, det. H. Kreisel i M. Lisiewska (in lit.); Szcz — Puszcza Bukowa (Lisiewska 1963); Wolin (Stier 1939); Wa — Kaluszyn, Warszawa (Berdau 1876); Rembertów, Miłosna (Błoński 1896); Kawęczyn, Ząbki, Miłonice (Chełchowski 1898); Struga, las mieszany, 11.8.66, leg. et det. Z. Uścianowska, UW 15148; Teofile, IX.61, leg. et det. Z. Domański, UW 9185; Wr — Lwówek, Krasków, Strzegom, Kalwaria, Grodziszcz, Oborniki Śl., Szczodre, VI-X (Schröeter 1889); Srebrna Góra (Buchs i Dittrich 1917); Zie — Głogów, 24.8.30, leg. G. Koch (Koch 1928).

* *Suillus flavidus* (Fr. ex Fr.) Presl

Stanowiska tego grzyba wymienione w starej polskiej literaturze mikologicznej mogą być wątpliwe z powodu możliwości złej interpretacji gatunku. *Suillus flavidus* znany jest jednak współczesnym polskim mikologom, którzy go notują z siedlisk wilgotnych (typu torfowisk), z *Calluna vulgaris* i *Erica tetralix* oraz *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, potwierdzając w ten sposób doniesienia dawniejsze. Dokumentacja zielnikowa dotyczy dwóch stanowisk (ryc. 2J).

Wykaz stanowisk: Kie — Nieklań (Błoński 1890); Ko — Leba, torfowisko z *Calluna vulgaris* i *Erica tetralix*, 18.10.67, 8.9.69, leg. et det. A. Bujakiewicz, UP; Czolpino, wśród mchów przy drodze do latarni morskiej, 27.9.68, 19.9.69, leg. et det. M. Lisiewska, UP; Lub — Myszogrony, Jaźwiny, Jelnia, Stołpno, Liski, Droczówki, IX (Eichler 1900); Zwierzyniec, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, VIII.66, vid. Z. Domański (in lit.); Po — Ludwikowo, pod olchami na brzegu jez. Kociołek, 19.6.28 (Teodorowicz 1933); Łatom Stary (Bujakiewicz, Fiklewicz 1963); Szcz — Chłopy (Bujakiewicz, Fiklewicz 1963).

Suillus bovinus (L. ex Fr.) O. Kuntze

Grzyb bardzo pospolity w Polsce, występujący w lasach różnego rodzaju, głównie iglastych wilgotnych oraz na wrzosowiskach i torfowiskach, rzadziej na wydmach porośniętych sosną (ryc. 2K).

Wykaz stanowisk: Bi — Sejny (Rostafiński 1885); Białowieża (Nespiak 1956); straż Stejpowicka (Błoński 1890); Kuźnica Białostocka, 28.8.38, Kulesze Kościelne, 16.9.36, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 4717, 4794, 4789; Augustów-Lipsk, IX.66, vid. Z. Domański; By — Trzemeszno (Pampuch 1840); Buśnia, las k. Tazewka (Hennings 1891); Brudzyń, wśród sosen (J. Szulczewski 1930); Bydgoszcz, IX.58, vid. Z. Domański; Przysiek, 15.IX.56, Olek, 20.IX.56, Wrzosa 26.IX.57, Cierpice, 5.9.55, 22.10.55, 8.10.56, Złotorya, 22.10.56, 10.10.57 (Hołownia 1959); Gd — Debek, 16.8.34, 24.8.35 (Teodorowicz 1933); Eiblag (Kaufmann 1891); Pękiewo (Kaufmann 1908); Kościerzyna (Treichel 1899); Gdańsk-Hejbudy (Bericht 1905); mierzeja Lebska, *Empetro-Pinetum ericetorum*, 18.9.69, *Empetro nigri-Pinetum typicum*, 18.10.67, leg. et det. M. Lisiewska, UP; Kie — Czolpino, 20.10.67, 19.9.69, leg. et det. M. Lisiewska, UP; Leba, leśn. Rąbka, torfowisko z *Calluna vulgaris* i *Erica tetralix*, 8.9.64, leg. et det. A. Bujakiewicz, UP; Kielce (Błoński 1890); Lyse Góry, Zagnansk, Niekłań (Błoński 1890); rez. Mokry Bór, wśród *Sphagnum* w *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, 23.9.65 i *Myrtillo-Pinetum*, 2.10.66, leg. et det. M. Lisiewska, UP; Góra Chełmowa, IX.64, leg. et det. Z. Domański, UW 14297; leśn. Gozd, 12.10.37, Bodzentyn, Miejska Góra, 13.10.37, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 4782, 4793; Rejów, 1939, vid. A. Skirgiełło; Ko — Szczecinek, Drawsko Pomorskie, 1920 (Basset 1921); Rowy, *Empetro nigri-Pinetum typicum*, 17.9.65, 27.9.68, Kr — Ojców (Skirgiełło 1939); Tatry, regiel dolny (Dominik i Pachlewski 1955); d. pol. Kowaniec, VIII.61, leg. et det. Z. Domański, UW 9307; Zaryte, 9.9.31, leg. et det. W. Zabłocka KRAM-F 7280; Lub — Puławy (Berdau 1876); Kratia, Dubeczno, Zdżarka (Kwieciński 1896); Międzyrzec (Eichler 1900); Zwierzyniec, VIII.65, leg. et det. Z. Domański, UW 14064; Zezulin (Błoński 1896); Zemborzyce, 11.10.65, Grabówka, 11.10.65, leg. et det. B. Sałata, UL; L — Lipce Reymontowskie, rez. Bukowiec, 24.8. i 25.9.59, leg. et det. D. Tabaszewska, UW 10011; Stanisławów, w borach dość wilgotnych wśród wrzosów, Walewice, X.59, Bielawy-Mroga, VII-VIII.59, Brzozów, las sosnowy, 20.10.56, 23.11.58, leg. et det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 9637, 9638, 9835; Ol — Ruciane, 4.9.54, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 12268; Szeroki Bór, wrzosowisko, VIII.56, vid. A. Skirgiełło; Op — Leśna Woda, Prószków, Kup, Kłodnica (Schroeter 1889); Po — Poznań (Pfuhl 1893); Leszno (Remus 1916); Stare Bojanowo (Vorwerk 1905); Rawicz, 12.10.28 (Teodorowicz 1933); leśn. Jezioro (S. Domański 1955b); góra Moraska, Malta, Promno, Puszczykowo (J. Szulczewski 1933); ndl. Zielonka (Zaleski, Domański, Wojciechowski 1948); Dywan k. Kościerzyny, 3.10.70, leg. et det. F. Podhorodecki, UW; Rz — Bieszczady: Bystre, 12.9.62, Dział, 5.9.58, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 10704, 8648, nad górną Solinką (Domański et al. 1960); Szcz — Uznam, Wolin (Stier 1931, 1939); Wa — Warszawa (Berdau 1876); Młociny, Kawęczyn, Jabłonna, Sieraków, Laski, Lomianki, Węglowa Wólka, Budziska, Okuniew (Chelchowski 1888), Opalin, Kawęczyn, Zabki, Wawer, Rembertów, Miłosna, Otwock (Błoński 1896); Otrębusy, Pustelnik, VII.48, vid. Z. Domański; Mienia, 25.8.36, 16.9.36, leg. et det. A. Skirgiełło; Gostyń, 19.9.37, leg. J. Jaworski, det. A. Skirgiełło, UW 4791; Bielany, 17.9.41, leg. A. Maciejewski, det. A. Skirgiełło, UW 4791; Dąbrowa Leśna, 1.10.40, leg. T. Aleksandrowicz.

det. A. Skirgiello, UW 16150; Ciałowanie, IX.57, leg. et det. R. Mantorska, UW 83311; Oltarzew, IX.56, leg. et det. L. Zwolska, UW 15941; Teofile, IX.62, IX.61, leg. et det. Z. Domański, UW 11479; Celestynów, las, 7.8.61, leg. et det. H. Kidawska, UW 9416 i torfowisko, 24.8.64, leg. et det. L. Dutkiewicz, UW 9857; rez. Dębina, 31.8.62, leg. et det. W. Długosz, UW, 10774; Natalin, młodnik sosnowy, 29.10.63, Majdany, wydma porośnięta sosną, 25.7 i 6.10.62, Granica, 28.8.60, Sadowa, leg. et det. W. Rudnicka-Jezierska, UW 12054, 12147; Zielonka, Struga 17.9.37, vid. A. Skirgiello; Zyrardów (Skirgiello 1939); Olszewka, Chojnowo (Chelchowski 1898); Wr—Węgliniec, Oborniki Śl., Skoroszów, Szczodre, Olawa, Sobótka, Jedlina Zdrój, Książ (Schroeter 1889); Zie—Zielona Góra, VIII-X (Schroeter 1889).

Phylloporus rhodoxanthus (Schw.) Bres.

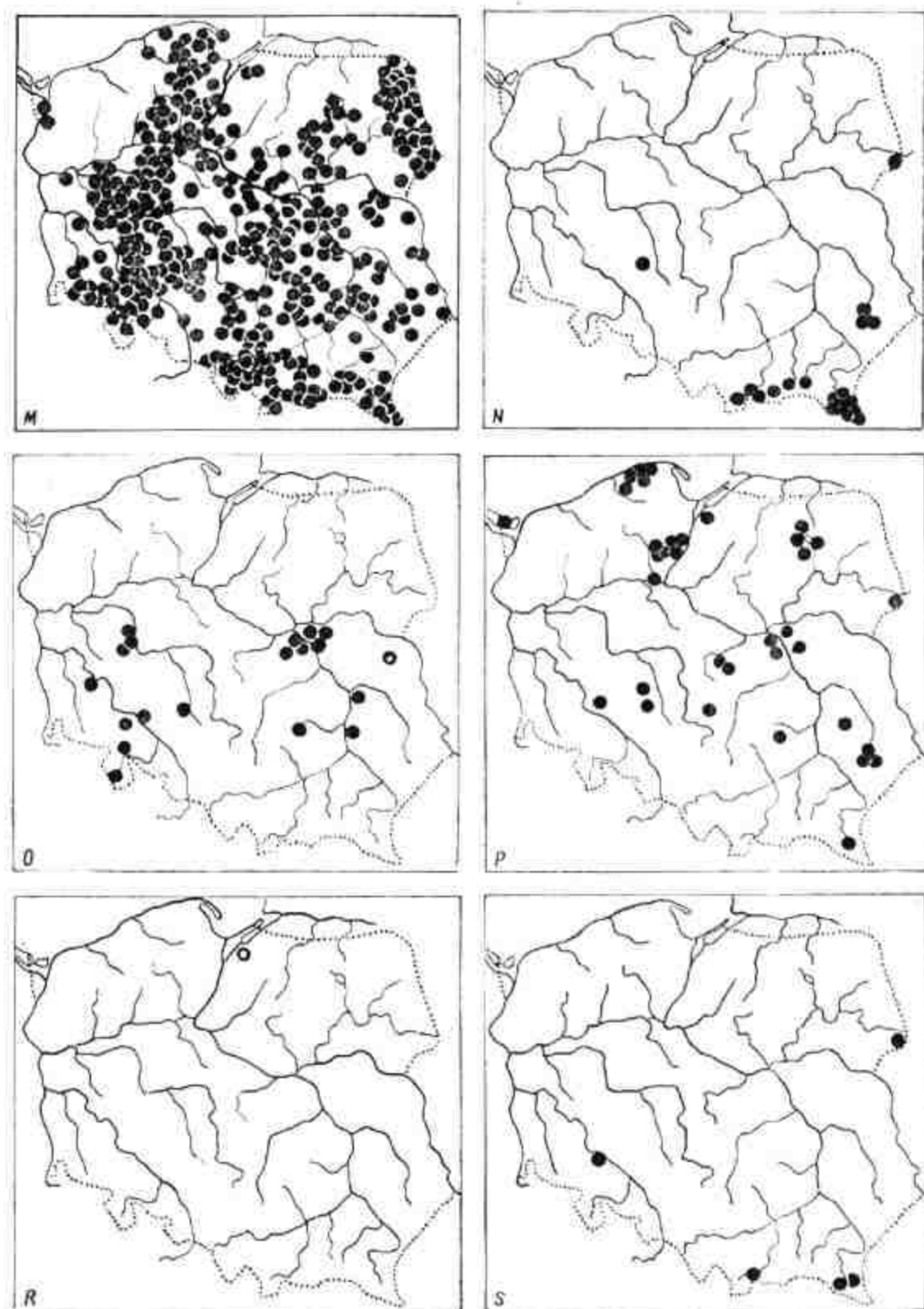
Dotychczas znany w Polsce tylko 14 stanowisk tego interesującego gatunku grzyba, trudno więc wyciągać wnioski o jego rozsiedleniu. Występuje w lasach bukowych, był znaleziony również w lesie świerkowym (zapewne z domieszką buka). Wydaje się, że jest związany albo z bukiem, albo z warunkami klimatycznymi typowymi dla zasięgu tego drzewa (ryc. 2L).

Wykaz stanowisk: By—Osie (Hennings 1891); Kat—Wisła-Czarne, las świerkowy, 14.9.68, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; UL; Ko—Ustka, VIII.62, leg. et det. Z. Domański, UW 16299; Kr—Rabsztyń, las bukowy, 3.9.56, UJ i UW, 26.8.58, las bukowy na Margoniu Niżnym k. Maciejowej, 26.7.57, Rytró—Roztoka Mała, 28.8.59, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; Jaroszewiec, *Fagetum carpaticum* u podnóża wapiennych skałek, 27.8.58, leg. et det. W. Wojewoda; Pieniny, polana Kurnikówka, 24.7.65, 6.9.68, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Lub—rez. Bukowa Góra, 24.8.67, rez. Czerkies, 26.8.67, leg. et det. B. Sałata, UL; Op—Lubsza (Schroeter 1889); Wr—Kalwaria, Grodziszczce, Paszków (Schroeter 1889).

Armillaria mellea (Vahl ex Fr.) Kumm.

Grzyb ten należy do grupy stosunkowo bardzo pospolitych w Polsce. Występuje w lasach różnego typu we wszystkich częściach kraju. Liczba znanych jego stanowisk wskazuje nie tyle na powszechność występowania, ile na zainteresowanie nim leśników i mikologów (ryc. 3M).

Wykaz stanowisk: Bi—Sejny (Rostafiński 1885); Puszcza Ładzka (Błoński 1889); Białowieża, *Alnetum glutinosae*, *Querceto-Carpinetum*, *Querceto-Piceetum*, *Pineto-Vaccinietum* (Nespiak 1959); Podcerkiew, 23.9.67, leg. et det. A. Skirgiello, UW 15473; Augustów, Białystok, Bielsk Podlaski, Browsk, Czarna Wieś, Czerulany, Grudki (=Gródek), Hajnówka, Jażwiny, Knyszyn, Krasne, Kolno, Lomża, uroczysko Miedna, Narewka, Nowogród, Nurzec, Puńsk, Rajgród, Rozpuda, Rudawka, Serwy, Starzyna, Sokółka, Supraśl, Suwałki, Szczebra, Złota Wieś, Wigry, Zamosze (Orłoś 1933); Kuźnica Białostocka, 30.8.38, Balinka, 16.8.64, Szczepki—Blizna, 23.8.64, rez. Starożyń, 22.8.64, rez. Kozi Rynek, 18.8.64, leg. et det. A. Skirgiello, UW 3662, 12952, 12949, 12947, 1300; By—Osie, Świecie (Hennings 1891); Siońsk (Rouppert 1909); Bydgoszcz, Czersk, Dąbrowa, Gniewkowo, Jachcice, ndl. Jamy, Leszczyce, ndl. Leśno, Lipno, Lipowa, Łąkorz, Miradz, Nakło, Osiek, Osusznica, Popioły, Piotrków, Przewodnik, Rytel, Sarnia Góra, Szarlata, Świekatówko, Twaroźnica, Warlubie, Woziwoda, Zamrzenia, Zbiezno



Ryc. 3. Rozmieszczenie w Polsce stanowisk (distribution géographique en Pologne):
Armillaria mellea (M), *Mycena pelianthina* (N), *Volvariella bombycina* (O), *Amanita porphyria* (P), *A. strobiliformis* (R), *Melanophyllum echinatum* (S)

(Orłoś 1933); Rynkowo, Smukała (Michalski 1965); Gd—Elbląg (Kaufmann 1890); Puski Gronowskie (Nitardy 1904); Oliwa (Bericht 1916); Hel, Kościerzyna, Pelplin, Wejherowo, Kostkowo, Mirachowo, Bartel Wik., Ruda, Sulęcyna, Łaska, Wirty (Orłoś 1933); góra Zamkowa, 6.7.69, Rekowo, 6.9.69, ndl. Bożepole, 4.7.69, 18.9.65; Sianowo, 7.9.69, ndl. Gniewowo, 4.9.69, det. M. Lisiewska, UP; Dywan, 3.10.70, leg. et det. F. Podchorodecki, UW; Kat—Częstochowa (Garbowski 1935); Burki k. Maczków, IX.29, leg. et det. W. i J. Zabłoccy, UJ; Rzeniszów, Cieszyn (Orłoś 1933); Biała (Chodziecki 1947); Brenna, Wapienica (Ring 1951); Krywałd (Domański 1963); Lipie k. Łazów, 1956, leg. et det. L. Sośnierz, UW 8544; Markowy Potok (Wojewoda 1965); Bukowiec, 22.5.68, leg. et det. S. Domański, WSR Kr; pod Czarną Halą, 1000 m n.p.m., IX.69, ndl. Zawoja, IX.68, VI, VIII—X.69, leg. et det. A. Bujakiewicz, UP; Kie—Lubno, Baltów (Błoński 1896); Św. Kstarzyna, 10—13.10.58, leg. et det. S. Domański WSR Kr; Bliżyn, Błogie, Bruźzewice, Daleszyce, Dzierzkowice, Garbatka, Jedlnia, Jeźrzejów, Kielec, Kozienice, Lagów, Przedbórz, Samsonów, Sandomierz, Siekierno, Smardzewice, Snochowice, Stachów, Szydłowiec, Wierzbnik, Włoszczowa, Zagoźdźon (Orłoś 1935); Opatów (Garbowski 1935); ndl. Golejów, 25.9.66, leg. K. Szczepanek, det. B. Gumińska, UJ; Gołszyce, Bodzentyn, Zagnańsk, Końskie, Nieklan (Błoński 1890); Góry Świętokrzyskie (Janiczek 1934); góra Chełmowa, IX.64, leg. et det. Z. Domański, UW 14267; Ko—Słupsk, X.64, Z. Domański, UW 13445; Kr—Charzeniec (Scenograficzne... 1890); Radłów (Sprawozdanie... 1892); Wzary, Czasław, na Salix (Rouppert 1909); Mszana, Kiczera Góra, na *Abies pectinata*, VIII (Felenczak 1927); Ciośle (Dzięgielowski 1925); Żywiec, Ojców (Hlawiczka 1934); Olkusz, Niepolomice, Muszyna (Orłoś 1933); Krynica (Kapuściński 1949); Gromnik, Boczna, Kornatka, Kalwaria Zebrzydowska, Wałowice, Zator, Spytkowo (Chodziecki 1947); Wapienica (Ring 1956); Brenna (Ring 1950); Sucha, Rytro (Twardowski 1953); Beskid Żywiecki (Aleksandrowicz 1962); Majdan (Szwab 1958); Tatry: Morskie Oko, 20.8.65 i Skośne Spady, 3.8.58, leg. et det. S. Frejlik, UW 14769, 14768, Zakopane (Pilát 1926) i 8.9.63, leg. H. Szymborska, det. W. Rudnicka-Jezierska, UW 12632 oraz IX.63, leg. et det. Z. Domański, UW 11139; Kowaniec, VIII.81 leg. et det. Z. Domański, UW 9140; Nowy Sącz, Stary Sącz (Orłoś 1939); Nowy Targ, Pleniny (Garbowski 1935); Powroźnik—Muszyna, las jodłowy, 22.9.61, Maciejowa, 24.9.57, las bukowy na Margoniū Niższym, 19.8.57, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Kraków 1941 leg. et det. Herter; Dolina Sąspowska, 17.8.61 i 27.11.64, góra Chełmowa, 18.10.61, wąwóz Jamki, 9.8.62, Złota Góra, 10.8.66, leg. et det. W. Wojewoda, UJ; Lub—Puławy, Zwierzyniec (Błoński 1896); Zamość, Janów Lub., Biłgoraj, Tomaszów Lub. (Gordziałkowski 1899); Dubeczno (Kwieciński 1896); Międzyrzec, VII, IX—XI (Eichler 1900); Sobibór, Kijowice, Pobołowice, Krasynstów, Hrubieszów, Lublin (Orłoś 1933); Zemborzyce, 15.9.65, rez. Bukowa Góra, 21.9.66 i 29.10.67, rez. Obrocz, 20.10.65, Grabówka, 11.10.65, Masznów, 26.8.64, Gościeradów, 19.10.64; Dąbrowa, 19.10.64, leg. et det. B. Salata, UL; Ł—Chrośno, Nagórzyce, Braszewice, Uniejów, Sędziejowice, Węglewice (Orłoś 1933); Skierniewice (Zweigbaumówna 1924); Łódź (Garbowski 1935); Julianów, VIII.67, leg. et det. Z. Domański, UW 16438; Lipce Reymontowskie: rez. Bukowiec, 20.10.60, leg. et det. D. Tabaszewska, UW 10057; Brzozów, 22.11.58, 29.9.58, vid. W. Jezierska, Stanisławów (Rudnicka-Jezierska 1963); Bielawy—Mroga, na korzeniu świerka, VIII—IX.59—60, leg. et det. W. Rudnicka-Jezierska, UW 9564, 9563; Rogów (Siemaszko 1933); Spała, 23.10.67, Nowa Wieś 15.10.67, rezerwaty: Trębaczew, 13.11.67, Molenda, 15.11.64, Ostrowy, 17.10.57, leg.

et det. M. Ławrynowicz. UL; las Zofiówka k. Lutomska, 24.10.68, leg. R. Olaczek, det. M. Ławrynowicz, UL; Ol—Ruciane, 7.9.51, Kamień, 18.3.57, 19.8.56, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 12316, 11668, 11633; Piaski, 18.10.63, leg. A. Maksymowicz, det. A. Skirgiełło, UW 12550; Op—Brynica, Goszczowice, Otmęt, Szydłowiec (Schroeter 1889); Kup, X.1872, leg. et det. Schroeter, UW, Gorzów Śl. (Maciejowski 1950); Po—Poznań (Pfuhl 1896); Stare Bojanowo (Vorwerk 1898); Leszno (Remus 1916); Cieśle, Kalwy (Dzięgielowski 1925); Kórnik (Siemaszko 1933); Bartodzieje, Bralin, Bucharzewo, Czeszewo, Drawsko, Glińnica, Grabowo, Koło, leśn. Kąty, Lubień Kujawski, Lusówko, Margonin, Międzychód, Mochy, Oborniki, Potrzebowice, Promno, Runowo, Rychtal, Selec, Sieraków, Świeca, Wanda, Wielowieś, Włoszczakowice, nadl. Wronki, Zielonka, Wysoka (Orłóś 1933); Wesola (S. Domański 1955); Kościan, Nowy Tomyśl (Garbowski 1935); Wągrowiec, Oborniki, Szamotuły, Września, Krotoszyn (Lisiewska 1967); Turek, X.66, leg. et det. Z. Domański, UW; Siemianice, 8.10.63, leg. et det. S. Domański WSR Kr.; Ludwikowo (S. Domański 1952); Zaborów (S. Domański 1963); rez. Wyspa Konwaliowa (Glaser 1967); Rz—Wola Raniszowska (Scenograficzne ... 1890); Krasiczyn (Szymusik 1901); Łañcut (Sprawozdanie ... 1894); Lesko, Jasień (Staszkie-wicz 1924); góry Posadzka i Zabia (Stecki 1910); Sanok (Orłóś 1933); Dukla (Hławiczka 1934); Rymanów, leg. et det. Stecki, PAN 7278; Berehy, Jawornik k. Sanoka, Węglówka k. Krosna (Szwab 1958); Bieszczady: d. Hylatogo, 28.8.65, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 15565, Magura, Dział Smerek (Domański et al. 1960), Ustrzyki Górne, las bukowy, 14.8.60, Wetlina, las bukowy, 9.9.58, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ, d. Potoku Caryńskiego, *Fagelum car-paticum*, 30.8.55, leg. et det. W. Wojewoda, UJ; Szcz—Szczecin (Schulz 1913b); Puszcza Bukowa (Lisiewska 1963); Wa—Warszawa, Ogród Botaniczny, 1824 (?), leg. et det. M. Szubert (?), UW 519, 1.10.40, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 15796; Bielany, 24.11.1880, leg. et det. F. Błoński, Fl. exsicc. Vars. 370, UW oraz 8.10.42, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 15798, Wierzbno, Łazienki (Chelchowski 1888); Węglowa Wólka, 26.11.1886, leg. et det. F. Błoński, Fl. exsicc. Vars. 370, UW, Młociny, Kawęczyn, Wygoda, Rembertów, Miłosna, Ka-luszyn (Błoński 1896); Jabionna, Wawer, Ząbki, Natolin (Chelchowski 1888); Głuchów, Boniewek k. Radziejowa (Siemaszko 1933); Mysyniec, Brzeziny, Chrośno, Dąbrowa, Drewnica, Dwukoły, Garwolin, Glinno, Góry, Czarńlas, Krom-nów, Leszczydół, Łąck, Lysa Góra, Maków Maz., Pomiechówek, Pultusk, Parciaki, Przemy, Pruskołęka, Skuły, Rżaniec (Seborki), Rybnik, Rudniki, Włocławek, Pa-ruszowice, Sokolniki (Orłóś 1933); Famulki, Wilków, Pociecha (Orłóś 1965), Natalin, pod świerkami, 29.10.63, leg. et det. W. Rudnicka-Jezińska; Choj-nów, 27.9.38 leg. et det. I. Godowska, UW 9108 i 27.9.58, leg. et det. A. Wo-sińska, UW 8879; Całowanie, IX.57, leg. et det. R. Mantorska, UW 8316; Celestynów, 19.11.60, leg. et det. H. Kidawska, UW 9340; (Czarna) Struga, na pniaku dębu, 30.9.38, leg. et det. I. Godowska, UW 8948 oraz 21 i 29.9.66, leg. et det. Z. Uściánowska, UW 15007; Oltarzew, X, pod krzakiem bzu, leg. et det. L. Zwolska, UW 15993; rez. Modrzewina, IX.55, leg. et det. D. Sikorska, UW 4988; rez. Dębina, na pniaku grabu, 8.10.62, leg. et det. W. Długosz, UW 10895; Konstancin 15.10.61, leg. et det. B. Górńska, UW 10459; Dziekanów Leśny, X.66, leg. et det. Z. Domański, UW; Leśna Podkowa, 26.9.41, leg. A. Maciejew-ski, det. A. Skirgiełło, UW 16104; Łuże, 20.9.56, Majdany, 25.10.62, Dąbrowa Stara, na pniaku sosny, 20.8.58, leg. et det. W. Rudnicka-Jezińska, UW 8450, 12909, 13172; Wr—Wrocław, Ogród Botaniczny, Zacharyce, przy *Robinia pseudoacacia*, 20.8.1848, leg. et det. Schroeter, UW, Bolesławiec, Lwówek Śl.,

Jagniątków, Szklarska Poręba, Karczowiska, Łąkotka, Brzeg Din., Rościszewice, Oborniki Śl., Skarszyn, Skoroszów, Mrozów, Środa Śl., Syców, Goszczowice, Wrocław-Osobowice, Szczodre, Strzegom, Krasków, Sobótka, Oława, Jedlina Zdrój, Książ, Radków Kamieniołom, Wambierzyce, Ząbkowice Śl., Kalwaria, Siodłowice, Wigancice, Muszkowice (Schroeter 1889); Oleśnica (Buchs, Dittrich 1917); Bierutowice, Jedlińska Kopa k. Jagniątkowa (Schulz 1913); Przesieka, VIII.61, leg. et det. S. Domański, WSR Kr; Ziel—Zielona Góra (Schroeter 1889); Bogdaniec, IX - X.68, X - XII.69, det. K. Woźniak.

Omphalotus olearius (DC. ex Fr.) Sing.

[= *Pleurotus olearius* (DC. ex Fr.) Gill]

Grzyb, choć nie można wykluczyć jego występowania na ziemiach polskich, dotychczas nie był u nas notowany.

Mycena pelianthina (Fr.) Quél.

Grzyb nie często spotykany w Polsce, albo może tylko zbyt mało zwracano nań uwagę. Występuje w lasach liściastych, głównie bukowych, w *Fagetum carpaticum*, ale również w *Quercu-Carpinetum* i *Pino-Quercetum*. Wymaga dalszych poszukiwań (ryc. 3N).

Wykaz stanowisk: Bi—Białowieża (Nespiak 1956); Park Narodowy, *Querceto-Carpinetum*, *Pineto-Quercetum* (Nespiak 1950); Kr—Zakopane, VIII.60, IX.63, leg. et det. Z. Domański, UW 9495, 14827; Maciejowa, 24.9.57, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; Ojców, *Fagetum carpaticum*; wąwóz Jamki, 9.8.62, Ziła Góra, 10.8.66, leg. et det. W. Wojewoda, UJ; Pieniny, las bukowy: pod Sokolą Percią, 8.8.66, nad pot. Ociemnym, 27.6.67, 27.7.69, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Lub—Zwierzyniec, VIII.65; rez. Bukowa Góra, VIII.65, leg. et det. Z. Domański, UW 14446; Po—leśn. Dobrygość, ndl. Rychtal (S. Domański, Dzieciolowski 1955); Rz—Dobrucowa, VIII.58, A. Nespiak, WSR Wr; Bieszczady, lasy bukowe: Ustrzyki Górne, 14.8.60, Wetlina, 9.9.58, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ, d. pot. Caryńskiego, 30.8.55, leg. et det. W. Wojewoda, UJ, Suche Rzeki, 24.8.65, nad Wołosatym, 14.8.60, zbocze Kiczery, 13.8.60, Szeroki Wierch, leg. et det. A. Skirgiello, UW 15663, 10332, 10326, 10327, Jawornik (S. Domański et al. 1960).

Volvariella bombycina (Schaeff. ex Fr.) Sing.

Grzyb spotykany w Polsce niezbyt często. Występuje na żywych drzewach liściastych lub na ich kłodach. Stwierdzony dotychczas w lasach mieszanych lub na wolno stojących *Populus canadensis*, *Quercus*, *Aesculus hippocastanum* (ryc. 3O).

Wykaz stanowisk: Lub—Międzyrzec, u stóp żywej topoli kanadyjskiej, IX (Eichler 1901); Puławy (Błoński 1896); Grabówka, 15.7.68, rez. Bukowa Góra, 4.8.66, leg. et det. B. Salata, UL; Kie—Lysica (Błoński 1890); Po—Poznań, na żywym kasztanowcu, 18.IX.30 (Teodorowicz 1933); Ludwikowo (S. Domański 1955); Siemianice, na pniu żywego kasztanowca, 21.9.63, leg. et det. S. Domański, WSR Kr; Luboń, 2.8.68, det. B. Sadowska, UW; Wa—Sulejówkę, na drzewie liściastym, 1962, leg. Z. Podbielkowski, det. B. Durska, UW 11272; Oltarzew, VIII. 56, leg. et det. L. Zwolska, UW 15956; Kawęczyn,

13.10.1896, Ząbki, 1.11.1886, leg. et det. F. Błoński, Fl. Exsicc. Vars. 281, 505, UW; Młociny, IX.63, vid. Z. Domański; Bielany, na kłodzie dębu, 10.6.64, leg. et det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 16015; Wr — Wrocław, Wojnów, VI-VII, Lomnica (Schroeter 1889); Ząbkowice Sl. (Dittrich 1917); Zie — Głogów, 11.8.28, (Koch 1928).

Amanita porphyria (Alb. et Schw. ex Fr.) Schummel

Muchomór porfirowy występuje w całej Polsce, lecz pojedynczo i stosunkowo rzadko. Bywa znajdowany w siedliskach rozmaitych, zarówno na wydmach nadmorskich, jak wśród ściółki w lasach bukowych, mieszanych i sosnowych względnie wilgotnych. Notowany był w zespołach: *Fagetum carpaticum*, *Quercus - Pinetum*, *Pino - Quercetum*, *Pino - Vaccinietum*, *Elymo - Ammophiletum*, *Empetro nigro - Pinetum typicum*, *Helichryso - Jasionetum* (ryc. 3P).

Wykaz stanowisk: Bi — Białowieża, 21.9.67: bór bagienny, 23.9.67, Podcerkiew, 23.9.67, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 15521, 15520, 15522, Park Narodowy, *Pineto-Quercetum*, *Querceto-Pineum*, *Pineto-Vaccinietum myrtilli*, VIII.56, leg. et det. A. Nespłak, WSR Wr; By — Buśnia, Płochocin, Osie, Ieśn, Bąkowo k. Warlubia (Hennings 1891); Bydgoszcz, IX.63, vid. Z. Domański; Gd — Elbląg (Nitardy 1904); Kle — Góra Chelmowa, IX.64, X.65, leg. et det. Z. Domański, UW 14300, 14258, bór mieszany z dużym udziałem dębu, 25.6.66, det. M. Lisiewska, UP; Ko — Słupsk, VIII.62, leg. et det. Z. Domański, UW 11318; Czolpino, *Elymo - Ammophiletum*, 20.9.67, Żarnowska, *Empetro nigro - Pinetum typicum*, 26.9.60, Leba, *Helichryso - Jasionetum*, 25.9.68, Rowy, *Empetro nigrum - Pinetum*, 27.9.68, det. M. Lisiewska, UP; Lub — Zwierzyniec, VIII.65: rez. Bukowa Góra, VIII.64, leg. et det. Z. Domański, UW 14097 i 6.9.66, leg. et det. B. Salata, UL; rez. Obroc, 22.9.66, Zemborzyce, 16.9.66, leg. et det. B. Salata, UL; L — Stanisławów (Rudnicka-Jeziarska 1963); Bielawy-Mroga, VII.58, leg. et det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 9560; Ol — Ruciane, 4.9.54, Wierzbą — Iznota, 21.8.57, Kamień, 19.8.56, 14.8.57, Ieśn, Lisie Jamy, 17.7.57, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 12265, 11603, 11622, 1227, 12216; Rz — Szeroki Wierch, świerczyna, 18.8.60, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 10180, las bukowy, VIII.60, leg. et det. A. Nespłak, WSR Wr; Szcz — Swinoujście, wydmy (Stier 1929); Wa — Warszawa, VIII.60 i IX.67, leg. et det. Z. Domański, UW 9455; Kobieli Wielkie, 20.9.61, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 9696; Chojnów, 29.8.58, leg. et det. A. Wosińska, UW 8875; Pilawa k. Otwocka, leg. J. Zielińska, det. A. Skirgiełło, UW 12576; (Czarna) Struga, 30.9.38, las sosnowy, leg. et det. I. Godowska, UW 8947 i 26.9.37, leg. S. Krupko, det. A. Skirgiełło, UW 15799; Wr — Oborniki Sl., Bukowina Sycowska, Jelcza (Buchs, Dittrich 1917).

Amanita strobiliformis (Paul. ex Vitt.) Quéf.

[= *Amanita solitaria* (Bull. ex Fr.) Kumm. s. Bull. pl. 593. non pl. 48]

Muchomór ten w Polsce właściwie jest nieznan. O jedynym jego stanowisku w Elblągu mówi Nitardy (1904). Ponieważ zachodzi możliwość pomyłki (brak okazji zielnikowego do sprawdzenia), należałoby zwrócić uwagę na występowanie u nas tego rzadkiego gatunku grzyba, co w pewnej mierze potwierdziłoby notatkę Nitardego (ryc. 3R).

Melanophyllum echinatum (Fr.) Sing.[=*Leptota haematosperma* (Bull. ex Fr.) Quél. s. Fr., non Bres.]

Ten mały grzyb jest w Polsce notowany zaledwie z pięciu stanowisk, choć niewątpliwie występuje w liczniejszych miejscowościach. Pojawia się pojedynczo w cienistych lasach, w zasłoniętych od wiatru niszach, niekiedy pod opadłymi liśćmi (rys. 3S).

Wykaz stanowisk: Bi — Białowieża (Pilát 1950): Park Narodowy, 22 - 24.10.59, 26.8.64, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 11684, 13076, *Querceto-Carpinetum*, VII.56, leg. et det. A. Nespłak, WSR Wr, Kr — Pieniny: Wielki Żałoń, brzeg lasu jodłowego, 31.8.67, leg. et det. B. Gumińska, UJ; Rz — Ustrzyki Górne, las bukowy: na Jaworniku, 7.9.58, pod Szerokim Wierchem, 18.8.60, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 8609, 10236; Wr — Wrocław (Schroeter 1873).

Hebeloma radicosum (Bull. ex Fr.) Ricken[=*Pholiotia radiosa* Bull. ex Fr.]

Dotychczas obecność tego gatunku grzyba w Polsce stwierdzono tylko w 15 miejscowościach. Prawdopodobnie występuje w całym kraju, ale z uwagi na swoje wymagania życiowe odnoszące się do rozwoju na starych drzewach liściastych (*Quercus*, *Fagus*, *Populus*) będzie coraz rzadziej spotykany. Wymaga dalszych poszukiwań (ryc. 4T).

Wykaz stanowisk: Bi — Białowieża (Błoński 1889); Gd — Elbląg (Kaufmann 1918); Kie — Góra Chełmowa, IX.64, leg. et det. Z. Domański, UW 14236; Kr — Krościenko, na pniaku buka, 26.9.55, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 7199; Op — Korfantów (Schroeter 1889); Po — Ludwikowo (S. Domański 1955); ndl Porażyn: urocz. Urbanowo, *Querceto-Carpinetum*, 19.10.60, leg. et det. A. Bujakiewicz i G. Fiklewicz, UP; Wa — Warszawa: Łazienki, Wierzbno (Błoński 1889) i Belweder (Chełchowski 1888); Wr — Luban, Lwówek, Brachów, Strzegom, Wrocław-Osobowice, Henryków (Schroeter 1889).

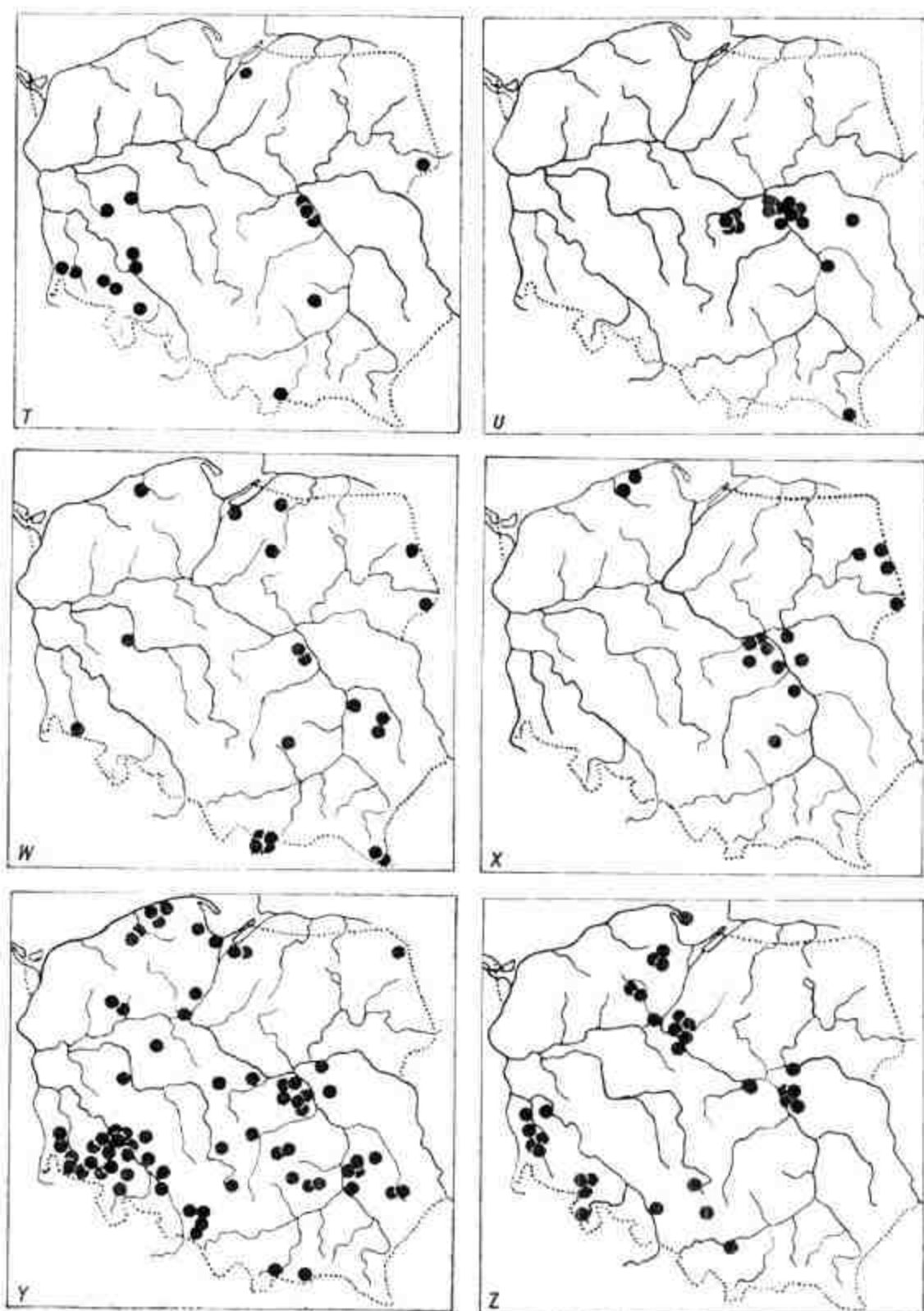
Cortinarius violaceus (L. ex Fr.) S. F. Gray

Grzyb mało u nas znany, być może z powodu pojedynczego występowania. Obecność jego stwierdzono jedynie w Polsce centralnej i pld-wsch. Wymaga zwrócenia nań większej uwagi (ryc. 4U).

Wykaz stanowisk: Kie — Bodzentyn, Białogon (Błoński 1890); lasy Świętokrzyskie (Berdau 1876); Lub — Puławy (Berdau 1876); Międzyrzec (Eichler 1895); Ł — Bielawy-Mroga, VIII.59, i Stanisławów, IX.59, Walewice, 19.9.59, Brzozów, wśród brzoź, 28.8.60, leg. et det. W. Rudnicka, UW 9574, 9576; Chojnów, 22.9.58, leg. et det. A. Wosińska, UW 8897; Rz — Bieszczady: Jawornik (Domański et al. 1960); Wa — okolice Warszawy (Berdau 1876), Kawęczyn (Błoński 1896); Rembertów, Miłosna, Węglowa Wólka, Młociny, Sieraków, Wawer (Chełchowski 1898).

Annelaria semiovata (Sow. ex Fr.) Pears. et Dennis[=*Panaeolus separatus* (L. ex Fr.) Gill.; *Stropharia semiglobata* (L.) Lange]

Grzyb mało zwracający uwagę mikologów polskich, stąd mała jest liczba znanych jego stanowisk w Polsce. W Tatrach stwierdzony na wysokości 1640 m n.p.m. (ryc. 4W).



Ryc. 4. Rozmieszczenie w Polsce stanowisk (distribution géographique en Pologne):
Hebeloma radicosum (T), *Cortinarius violaceus* (U), *Annelaria semiovata* (W), *Russula claroflava* (X), *Lactarius necator* (Y), *Pisolithus tinctorius* (Z)

Wykaz stanowisk: Białowieża (Nespiak 1959); rez. Starożyn, IX.66, vid. Z. Domański; Gd — Elbląg (Kaufmann 1920); Kie — Zagnańsk (Błoński 1890); Ko — Słupsk, X.64, leg. et det. Z. Domański, UW 13971; Zakopane: dolina Chochołowska, na nawozie krowim i owczym, VIII.61, na wysok. ok. 1500 m n.p.m., leg. et det. A. Nespiak, WSR Wr, d. Kościeliska, 7.9.46, leg. A. Skirgiello, det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 12536, d. Za Mnichem, ok. 1640 m n.p.m., 8.7.58, leg. et det. S. Frejlik, UW 14767, Dolina Pięciu Stawów, VIII.59, vid. Z. Domański; Lub — Puławy (Berda 1876); Lublin, 16.6.67, Dominów, 31.8.66, leg. et det. B. Salata, UL: Kręsk, Górowo Iławskie (Gramberg 1923); Po — Ludwikowo: leśn. Jezioro (S. Domański 1955); Rz — Ustrzyki Górne, IX.60, leg. et det. A. Nespiak, WSR Wr; Połonina Wetlińska, na odchodach owczych (Domański et al. 1963); Wa — Warszawa: Wawrzyszew (Chełchowski 1888) i Opalin (Błoński 1890).

Russula claroflava Grove

[= *R. decolorans* Fr. var. *claroflava* Grove; *R. flava* (Rom.) Rom. ap. Lindbl.]

Gołąbek ten (o żółtym kapeluszu i małych zarodnikach) występuje w bardzo wilgotnych miejscach, w lasach mieszanych, zatorfionych, gdzie zawsze można spotkać okazy *Betula* i *Alnus*, wśród *Sphagnum*, a także na torfowiskach. M. in. notowano go w zespole *Vaccinio uliginosi* - *Pinetum*. Zwraca uwagę brak stanowisk w zach. i pd. części Polski. Przyczyny tego można doszukiwać się w nieodróżnianiu go niegdyś od *R. decolorans* Fr. (o kapeluszu pomarańczowym lub ceglastoczerwonym i pojawiającym się najczęściej w lasach iglastych z *Vaccinium myrtillus*; zarodniki jego są znacznie większe). Wymaga dalszych poszukiwań (ryc. 4X).

Wykaz stanowisk: Bi — Kuźnica Białostocka (Skirgiello 1951), Białowieża, VIII.47, rez. Kozł Rynek, 18.8.64, leg. et det. A. Skirgiello, UW 4928, 12996, rez. Starożyn, 14.7.65, leg. A. Skirgiello, det. A. Borowska, UW 13391; Gd — Leba (Dominik, Pachlewski 1955); Kie — Pionki, las mieszany, 18.10.63, leg. A. Maksymowicz, det. A. Skirgiello, UW 12038; rez. Mokry Bór, wśród *Sphagnum*, 5.11.65, det. M. Lisiewska, UP; Ko — Słupsk, VIII.62, leg. et det. Z. Domański, UW 11500; Wa — Struga, las mieszany, 2.8.66, leg. et det. Z. Uścianowska, UW 15093; Chojnów, 22.10.58, leg. et det. A. Wosińska, UW 8805; Całowanie, torfowisko, VII - VIII.57, leg. et det. R. Mantorska, UW 8255; Węglowa Wólka, VII.62, leg. et det. Z. Domański, UW 11554; Teofle, VII.62, vid. Z. Domański, Granica, pod leszczynami, 30.7.62, Polesie k. Wilkowa, wśród *Sphagnum*, 19.7.62, leg. et det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 12167, 12500.

Lactarius necator (Fr.) Karst.

[= *L. turpis* (Wehm.) Fr.]

Ten oliwkowy mleczaj należy do grzybów, na ogół pospolitych w Polsce i zapewne dlatego często pomijanych w różnych wykazach. Występuje w lasach różnego rodzaju, często w iglastych i mieszanych w sąsiedztwie brzoź, w zespole *Quercus-Carpinetum* oraz *Vaccinio uliginosi* - *Pinetum* z *Ledum palustre* (ryc. 4Y).

Wykaz stanowisk: Bi — Sejny (Rostafiński 1885); By — Buśnia (Henning 1891); Janowiec Wlkp. (A. Szulczewski 1909); Bydgoszcz, VIII.58, vid.

Z. Domański; Gd — Zakrzewo (Nitardy 1904); Oliwa, Gdańsk (Wisłoujście) (38 Bericht... 1908); Elbląg (Kaufmann 1888 i 1910; Dębek, las sosnowy na wydmy (Teodorowicz 1933); Leba (Dominik, Pachlewski 1955); Kat — Paruchowice, Jankowice, Ochojec (Schroeter 1889); Mstów, 22.8.66, leg. et det. M. Lawrynowicz, UL; Kie — Lyse Góry, Zagnańsk, Końskie, Nieklań (Błoński 1890); rez. Czarny Las, 18.10.64, det. M. Lisiewska, UP; Ko — Walcz (Neuhoff 1928); Słupsk, VIII.62, X.64, leg. et det. Z. Domański, UW 11449, 13931; Rowy, 27.9.68, det. M. Lisiewska, UP; leśn. Gać, 9.9.69, leg. et det. A. Bujakiewicz, UP; Kr — Ojców (Berdau 1876); Krościenko, 24.9.55, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 7262; Kraków, 1941, leg. et det. Herter, UJ; Tylicz — Krynica, las jodłowy, 24.8.62, leg. et det. B. Lubelska-Gumińska, UJ; Lub — Puławy (Berdau 1876); Międzyrzec, VIII-XII (Eichler 1900); Wojciechów, Kuleczyn, Dubeczno, Szczestniki, Lubowierz, Świców (Kwieciński 1896); rez. Bukowa Góra, VIII.65, leg. et det. Z. Domański, UW 14594, oraz 6.9.66 i rez. Obroc, 7.9.66, Zemborzyce, 16.9.66, Grabówka, 11.10.65, Goscieradów, 8.9.65, Dąbrowa, 8.9.65, Maziarzka, 20.10.65, leg. et det. B. Sałata, UL; L — Lubiaszów, 20.9.61, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 9722; rez. Molenda, 12.9.62, leg. et det. T. Zgirska, UL; Ostrowy k. Kutna, 4.9.67, leg. et det. M. Lawrynowicz, UL; Op — Otmęt, Brynica (Schroeter 1889); Po — Leszno (Remus 1916); Leszków (Neuhoff 1928); Ludwikowo, 24.9.30 (Teodorowicz 1933) i 15.9.67, leg. et det. M. Lawrynowicz, UL; rez. Dakowy Mokre i las Urbanowo w ndl. Porązyn, VIII-X-60-61, leg. et det. A. Bujakiewicz, UP; Wa — Bielany, Pludy (Chelchowski 1888); Rembertów, Wawer, Babice, Mrozy, Kaluszyn, Miłonice, Sobótka (Błoński 1890); Chojnowo, Rostkowo, Unikowo, Miłosna, Sieraków, Lomianki, Ząbki, Tarchomin (Chelchowski 1898); Celestynów, las sosnowy, 5.8.60, leg. et det. H. Kidawska, UW 9376, na brzegu torfowiska, 31.8.60, leg. et det. L. Dutkiewicz, UW 9812; Chojnów, 20.10.38, leg. et det. I. Godowska, UW 9118, 9119 oraz A. Wosińska, UW 8933; Konstancin, 11.7.61, leg. et det. B. Górska, UW 10439; Struga, 30.10.38, Zielonka, las sosnowo-brzozowy, 9.9.38, leg. et det. I. Godowska, UW 8989, 8992; Struga, 13.9.66, leg. et det. Z. Uścianowska, UW 15130, 15138; Struga i Stefanów, 19.9 i 20.10.38, leg. et det. A. Skirgiełło, UW 15821, 15823; Leśna Podkowa, 26.9.41, leg. A. Maciejewski, det. A. Skirgiełło, UW 16116; Famułki (Orłoś 1965); Zameczysko, 2.10.58, Palmiry, 9.9.62, leg. et det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 13158, 12497; Teofila, IX.61, leg. et det. Z. Domański, UW 9218; Wr — Wrocław (Schroeter 1873); Węgliniec, Szklarska Poręba, Lubañ, Łapka, Krzeszów k. Kamiennej Góry, Brachów, Dobrzejów, Lipce, Środa Śl., Brzeg Dln., Rościszewice, Stradomno, Książ, Henryków, Tarnowiec, Łąkotka, Oborniki Śl., Strzegom, Milicz (Schroeter 1889); Karkonoski Park Narodowy, *Piceetum hercynicum* na Labskim Szczycie, IX.59, leg. et det. A. Nespłak, WSR Wr.

Calvatia cretacea (Berk.) Lloyd

Ten północny gatunek grzyba nigdy nie był w Polsce stwierdzony.

Pisolithus tinctorius (Pers.) Coker et Couch

[= *P. arenarius* Alb. et Schw.; *Polysaccum tuberosum* Cda.]

Grzyb ten nie jest często spotykany w Polsce. Występuje w miejscach suchych, stosunkowo nasłonecznionych, na glebach lekkich, piaszczystych, nawet na sypkich piaskach, na brzegu lasów, na starychwałdach itp. (rys. 4Z).

Wykaz stanowisk: Gd — Hel (Rouppert 1910), na wydmię pod starą sosną, 29.7.32, las na wydmię, VII.31 (Teodorowicz 1933); Lubiana k. Kościerzyny, Konarzyny — Grzybów, Szeneida — Wąglikowice (Caspary 1887); By — Przysiek, VIII.52, 23.8.53, Toruń — Chełmża, VIII.53, Toruń (Stawki — Rudaki), Olek, leg. et det. B. Horbaczewski (Horbaczewski 1950); Dominików — Żelaźnik, Witowąż, (Kępczyński 1963); Tuchola, Chojnice (Caspary 1887); Kat — Częstochowa (Błoński 1896); Kr — „Czarne Bagno” k. Ciężkowic (Zabłocka 1931); Burki k. Maczek, IX.29, leg. et det. W. i J. Zabłoccy, KRAM-F 7276; Czernichów — Zagacie, wydma piaszczysta, wśród mchów i porostów, 8.8.60, leg. et det. M. Kuc, UJ; Op — Brynica (Schroeter 1889); Wa — Otwock (Błoński 1896); Mądralin, VII.55, leg. B. Hryniewicz, det. A. Skirgiello, UW 7579; Rybienko, las sosnowy, VIII.64, leg. et det. A. Skirgiello, UW 15718; Kamion, 2.9.61, leg. et det. W. Rudnicka-Jeziarska, UW 15668; Błota, 11.11.65, leg. H. Szymborska, det. A. Skirgiello, UW; Świder (sub *Queletia mirabilis*; Siemaszko 1924); Wr — Jedlina Zdrój, Sobięcín Górny, Chrzanów, Wałbrzych (Bail 1860); Osła, Chościszwice, Grodzanowice, Ilowa, Duszniki Zdrój (Schroeter 1889) Zie — Zielona Góra (Schroeter 1889); Lubsko, sucha łąka, leg. et det. K. H. Marschallék (Fischer 1963).

RÉSUMÉ

Le rassemblement du matériel documentaire, concernant la deuxième étape du levé des champignons supérieurs en Europe, a été terminé par l'établissement d'une liste des stations, suivant les exigences du CMME, et le tout a été rapporté sur les cartes. Les stations des espèces marquées d'une étoile sont celles qui exigent un contrôle du matériel d'herbier; dans les cas où les spécimens en question ne se sont pas conservés, ils ont été marqués d'un petit cercle.

Dans la série des champignons de la deuxième étape, il y avait quatre espèces de ce genre, dont deux représentants *Aphylophorales*, *Hymenochaete mougeotii* (fig. 1A) et *Sarcodontia setosa* (fig. 1C), rencontrés très rarement. Le premier n'est noté que dans la partie sud de la Pologne, sur du bois d'*Abies alba* en décomposition et dans les montagnes à l'altitude de 1.100 m. et sur la souche de *Picea abies*. Le deuxième a été plusieurs fois notés (sur les représentants de *Pomoideae*) mais la documentation ne concerne qu'une station. Le troisième et le quatrième appartiennent au groupe de *Boletales*: *Suillus flavidus* (fig. 2J) et *Porphyrellus pseudoscaber* (fig. 2H). Le premier éveille un doute, vu la mauvaise interprétation de l'espèce par des mycologues polonais plus anciens; les contemporains le notent dans les habitats humides (du type des tourbières), ce qui confirmerait à un certain degré les communications plus anciennes. On rencontre le deuxième au sud de la Pologne, principalement dans les régions montagneuses, à l'altitude de 1.500 m; avant tout dans des forêts de sapins ou de hêtres et de sapins. Il semble que ce champignon ait (?) un certain lien mycorrhizé avec *Fagus sylvatica*; en tout cas, les exigences de ce champignon, quant à l'habitat, sont les mêmes que les exigences des arbres de cette espèce, puisque ces champignons apparaissent dans l'aire de répartition de cet arbre.

On trouve dans les forêts de hêtres, des espèces rares comme *Phylloporus rhodoxanthus* (fig. 2L) et *Strobilomyces floccopus* (fig. 2G), observé sporadiquement dans *Quercus-Carpinetum*. On rencontre souvent deux autres espèces dans les forêts de type différent et notamment: *Gyroporus castaneus* (fig. 2I) — sur les sols

légers et sablonneux, *Suillus bovinus* (fig. 2K) — avant tout dans les forêts humides de conifères, sur les tourbières et les landes de bruyère, sur les sols acides.

En Pologne, *Auriscalpium vulgare* (fig. 1D) appartient aux espèces très répandues; ce champignon est toujours noté sur les cônes de *Pinus sylvestris*, rarement sur les petites branches tombées. *Clavariadelphus* (fig. 1B) est moins répandu, il apparaît dans les forêts ombragées (de sapins et de hêtres), ainsi que dans les forêts mixtes (*Tilio - Carpinetum*).

On rencontre rarement chez nous le champignon *Fomitopsis rosea* (fig. 1E), qui se développe sur les grosses bûches de *Picea abies*, et rarement sur *Abies alba*; dans les montagnes, on le trouve à l'altitude de 600 à 700 m. Il est connu dans les parties nord-est et sud-ouest de la Pologne, sur les terrains de répartition de l'épicéa. Une station concerne l'épicéa, en dehors de l'aire de sa répartition, et, qui a probablement été artificiellement introduit dans cette forêt. Le champignon commence à disparaître, ce qui peut être le résultat de l'intensification de l'exploitation forestière. *Bondarzewia montana* (fig. 1F) n'est pas moins rarement rencontré, mais seulement dans la partie sud de la Pologne. Ce champignon se trouve dans les forêts des régions montagneuses mixtes, plus rarement dans les forêts uniquement composées de hêtres. Dans les Tatras, on a constaté sa présence à une altitude de 1.200 m.

En Pologne, l'état des recherches de la localisation de l'habitat des représentants d'*Agaricales* — est à un niveau différent. Le plus grand nombre des stations, connues dans des forêts de type différent, revient à *Armillaria mellea* (fig. 3M) — champignon commun chez nous; ce nombre ne démontre cependant pas tellement combien l'armillaire de miel est répandue, mais plutôt le grand intérêt que lui porte les forestiers et les mycologues.

Lactarius necator (fig. 4Y) est aussi très répandu (quoiqu'il ne soit noté que dans un petit nombre de stations), dans les forêts de conifères et mixtes, il pousse souvent autour des bouleaux. Par contre, les stations de *Russula claroflava* (fig. 4X) sont relativement peu nombreuses. Ce champignon apparaît sur les places très humides dans les forêts mixtes, entourbées, dans le voisinage de *Betula* et *Alnus* (ainsi que dans l'ensemble *Vaccinio uliginosi - Pinetum*) ou sur les tourbières.

On s'est moins intéressé aux autres espèces de la liste de la deuxième étape, on ne notait que rarement *Mycena psilanthina* (fig. 3N), qui apparaît dans les forêts feuillus, avant tout composées de hêtres (*Fagetum carpaticum*, *Quercus - Carpinetum*, *Pino - Quercetum*); ainsi que *Volvariella bombycina* (fig. 3O), qu'on rencontre sur les arbres feuillus vivants et sur leurs bûches; il en est de même pour le petit champignon *Melanophyllum echinatum*, qui apparaît dans les forêts ombragées, dans des niches écologiques protégées du vent et n'est connu que dans 5 stations.

Amanita porphyria (fig. 3P) est répandue dans toute la Pologne, mais n'apparaît que rarement et en exemplaire isolé. Ce champignon est noté dans des habitats différents, tant sur les dunes du littoral, que sur la couverture de feuilles mortes dans les forêts de hêtres, mixtes et de pins, relativement humides. Toutefois, l'unique station (Nitarđy 1904) de *A. strobiliformis* éveille quelques doutes quant à la justesse de sa désignation, et il est impossible de contrôler vu le manque d'exemplaire.

On connaît également très peu la localisation de *Hebeloma radicosum* (fig. 4T) qui apparaît sur les vieux arbres feuillus, *Cortinarius violaceus* (fig. 4U) dont la présence n'a été jusqu'alors constatée qu'en Pologne centrale et du sud-est, et

Annelaria semovata (fig. 30) qu'on note dans les montagnes, à l'altitude de 1.640 m.

On n'a jamais trouvé *Omphalotus olearius*, ni *Calvatia cretacea* de *Gasteromycetes*. On rencontre, quoique peu souvent, la deuxième espèce de ce groupe — *Pisolithus tinctorius* — en des lieux secs, exposés au soleil, sur des sols légers et sur du sable sec, et, même sur les vieux terrils.

LITERATURA

- Aleksandrowicz B., 1962, Przyrodnicze podstawy przebudowy lasów Beskidu Żywieckiego, *Sylvan* 106 (2): 13-19.
- Bail Th., 1860, Zusammenstellung der Hymenomyceten in Schlesien und der Niederlausitz, *Jahr.-Ber. Schl. Ges. Nat. Kult.* 38:88-109.
- Bail [Th.], 1906, Über keulenförmige Pilze, 28 Ber. Westpr. bot.-zool. Ver. Danzig: 64-66.
- Bassei — 1921, Höhere Pilze in den Kreisen Neustetin und Dramburg (Hinterpommern), *Pilz u. Kräuterf.* 4: 283-294.
- Berda u F., 1876, Grzyby jadalne i trujące, *Enc. Rośn.* 3: 75-155.
- Błoński F., 1888, Spis roślin skrytokwiatowych zebranych w r. 1887 w Puszczy Białowieskiej, [in:] Błoński F. i Ejsmond A., Sprawozdanie... *Pam. Fiz.* 8, III: 75-96.
- Błoński F., 1889, Spis roślin zarodnikowych zebranych lub zanotowanych w lesie w r. 1888 w puszczach: Białowieskiej, Swisłockiej i Ładzkiej, [in:] Błoński F. i Dymmer K., Sprawozdanie... *Pam. Fiz.* 9, III: 64-95.
- Błoński F., 1890, Wyniki poszukiwań florystycznych skrytokwiatowych dokonanych w ciągu lata 1889 r. w obrębie 5-ciu powiatów Królestwa Polskiego, *Pam. Fiz.* 10: 129-190.
- Błoński F., 1896, Przyczynek do flory grzybów Polski, *Pam. Fiz.* 14: 63-93.
- Buchs M., 1923, *Polyporus montanus* Quéf. in Schlesien, *Zeitschr. Pilzk.*, 7 N. F.: 140-142.
- Buchs M., Dittrich G., 1917, Bemerkungen zu neuen Funden schlesischer Pilze, *Hedwigia* 58: 332-341.
- Bujakiewicz A., Fikiewicz G., 1963, Notatki mikologiczne z niektórych torfowisk Polski północno-zachodniej, *Fragm. Flor. Geobot.* 9: 155-162.
- Caspary R. (1886) 1887, Trüffeln und trüffelähnliche Pilze in Preussen, *Schr. phys.-ökon. Ges. Königsberg* 27: 177-208.
- Chełchowski S., 1888, Bazydialnyje grzyby okrestnostiej Warszawy, [odb. z:] *Warsz. Uniwers. Izw.*: 1-112.
- Chełchowski S., 1898, Grzyby podstawkozarodnikowe Królestwa Polskiego, *Pam. Fiz.* 15: 3-285.
- Chodziecki E., 1947, Krainy, dzielnice i obwody leśno-fizjograficzne południowo-zachodniej Polski, *Sylvan* 91: 32-77.
- Dittrich G., 1917, Bemerkungen zu neuen Funden schlesischer Pilze, *Hedwigia* 58: 1-8.
- Domański S., 1952, Zgnilizny odziomkowe sosny zwyczajnej i próba oceny ich warunków rozwojowych, *Sylvan* 96: 5-29.
- Domański S., 1955, Z badań nad zgniliznami drewna olszy czarnej (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.) w odroślowym drzewostanie w Wesołej k. Siemianic, *Acta Soc. Bot. Pol.* 24: 287-310.

- Domański S., 1955, Grzyby kapeluszowe (*Aphylllophorales, Agaricales*) zebrane w Wielkopolskim Parku Narodowym w latach 1948-1952, Prace Monogr. Przyr. Wielk. Parku Narod. pod Poznaniem, 2(11): 3-47.
- Domański S., 1963, Fungi lignicoli in regione Mazury in Polonia septentrionali annis 1958-1961 collecti, Monogr. Bot. 15: 295-323.
- Domański S. et al., 1960, Mikoflora Bieszczadów Zachodnich (Wetlina 1958), Monogr. Bot. 10(2): 159-237, — 1963, ditto (Ustrzyki Górne 1960), Monogr. Bot. 15: 3-75.
- Domański S., Dziegielowski W., 1955, Zgnilizny odziomkowe sosny zwyczajnej i ich warunki rozwojowe. II. Wpływ warunków glebowych w leśnictwie Dobrygość (nadleśn. Rychtal), Acta Soc. Bot. Pol. 24: 65-93.
- Dominik T., Pachlewski R., 1955, Badania mykotrofizmu zespołów sosnowca w Dobrygość (nadleśn. Rychtal), Acta Soc. Bot. Pol. 24: 65-93.
- Dzięgielewski T., 1925, Grzyby okolic Niepruszcza powiatu grodziskiego ze szczególnym uwzględnieniem pasożytów drzew i krzewów leśnych, Kosmos 50: 895-916.
- Eichler B., 1895, Kształt i wielkość zarodników u niektórych gatunków grzybów z działu śluzowców (*Myxomycetes...*), Wszechświat 14: 794-795.
- Eichler B., 1900, Materiały do flory grzybów okolic Międzyrzecza, Pam. Fiz. 16: 157-206.
- Eichler B., 1904, Drugi przyczynek do flory grzybów okolic Międzyrzecza, Pam. Fiz. 18: 3-31.
- Eichler B., 1901, *Boletus flavidus* Fr. (grzyb żółtawy), Wszechświat 20: 638-639.
- Felenczak K., 1927, Grzyby podkarpackie okolicy Dukli, Sprawozd. Kom. Fiz. 61: 168-187.
- Fischer W., 1963, Beiträge zur Pilzflora der Niederclausitz. II. Abh. Ber. Naturkundemus. Görlitz 38(13): 1-12, Leipzig.
- Garbowski L., 1935, Zdrowotność upraw w lasach prywatnych w 1934 r. na podstawie sprawozdań Zakładów Ochrony Roślin, Las Polski 15: 44-45.
- Glaser T., 1967, Grzyby rezerwatu „wyspa Konwaliowa” na jeziorze Przemęckim zebrane w latach 1958-59, Przyr. Polski Zach. 8: 89-92.
- Gordziakowski — 1899, Z lasów południowo-zachodnich kraju — Lasy ordynacji hr. Zamojskiego, Sylwan 17: 217-222.
- Gramberg E., 1923, Seltener Pilze Ostpreussen, Zeitschr. Pilzk. 2(6): 132-136.
- Gumińska B., 1959, *Phylloporus rhodoxanthus* (Schw.) Bres. w Polsce, Fragm. Flor. Geobot. 5(1): 151-15.
- Gumińska B., 1962, Grzyby Roztoki Małej w Beskidzie Sądeckim, Fragm. Flor. Geobot. 8: 205-215.
- Hennings P., 1891, Bericht über meine von 31. August bis zum 17. September 1890 ausgeführte kryptogamische Forschungsreise in Kreise Schwetz, Schr. Naturforsch. Ges. Danzig N.F. 8: 1-53.
- Hławiczka A., 1934, Szkody mrozowe w drzewostanach jodłowych południowej Polski oraz ich skutki gospodarcze, Sylwan 52: 151-161.
- Hołownia I., 1959, Badania nad grzybami użytkowymi okolic Torunia, Studia Soc. Sci. Torunensis, S.D. 8(3): 1-77.
- Horbaczewski B., 1958, Nowe stanowiska *Pisolithus arenarius* Alb. et Schw. oraz obserwacje biologiczne nad tym gatunkiem, Studia Soc. Sci. Torunensis 2(6): 1-6.
- Janiczek M., 1934, Wyniki badań nad szkodami mrozowymi zimy 1928/29 r. w drzewostanach jodłowych, Sylwan 52: 41-62.
- Kallenbach F., 1926-38, Die Röhrlinge (Die Pilze Mitteleuropas), Leipzig.

- Kallenbach F., 1930, Eine Auswahl meine Zusendungen. Zeitschr. Pilzk. N.F. 9: 26 - 29.
- Kapuściński S., 1949, Stan zdrowotności lasów w rejonie górskim, Las Polski 23 (11 - 12): 5 - 7.
- Kaufmann F., 1890, Pilze der Elbinger Umgegend, gesammelt, farbig gezeichnet und getrocknet, Jahr.-Ber. über die Elfte Wanderersammlung. Wetspr. bot.-zool. Ver. Danzig: 72 - 84.
- Kaufmann F., 1908, Die in Westpreussen gefundenen Röhrenpilze, *Boletini*, 30 Ber. Westpr. bot.-zool. Ver. Danzig: 22 - 41.
- Kaufmann F., 1918, Die in Westpreussen gefundenen Pilze der braunsporigen Gattungen *Pholiota*, *Flammula*, *Naucoria*, *Galera*, *Tubaria*, *Crepidotus*, Ber. Westpr. bot.-zool. Ver. Danzig 40: 22 - 57.
- Kaufmann F., 1897, Die westpreussischen Pilzarten der Gattung *Lactarius* Fries, Ber. Westpr. bot.-zool. Ver. Danzig N.F. 9: 218 - 242.
- Kaufmann F., 1920, Die in Westpreussen gefundenen Pilze der Gattungen: *Panaeolus*, *Psathyrella*, *Coprinus*, *Bolbitius*, Ber. Westpr. bot.-zool. Ver. Danzig 42: 11 - 24.
- Kaufmann F., 1924, Die in Westpreussen gefundenen Pilze der Familien Hydnei, Tremellinei und Clavariacei, 45/46 Ber. Westpr. bot.-zool. Danzig: 1 - 15.
- Kępczyński K., 1963, Stanowiska *Pisolithus arenarius* Alb. et Schw. na Wysockoźnie Dobrzyńskiej, Fragm. Flor. Geobot. 9: 495 - 497.
- Kinelska J., Roślik D., 1959, Grzyby wyższe zebrane w 1955 r. w rezerwacie modrzewiowym w Małej Wsi, Monogr. Bot. 8: 143 - 151.
- Koch [G.], 1928, Ein riesiger Scheidling. Zeitschr. Pilzk., N.F. 7: 191.
- Koch G., 1930, Der Hasen-Röhrling. Zeitschr. Pilzk. N.F. 9: 155.
- Krupa J., 1888, Zapiski mykologiczne z okolic Lwowa i z Podtatarza, Spr. Kom. Fiz. 22: 12 - 47.
- Kříž K., 1968, Ergebnisse der Kartierung der *Strobilomyces floccopus* und *Porphyrellus pseudoscaber* in der CSSR, Česka Mykol. 20: 164 - 170.
- Kwieciński F., 1896, Roślinność gminy Hańsk powiatu Włodawskiego, Pam. Fiz. 14: 27 - 61.
- Lakowitz — 1921, Die Pilze der Umgegend von Danzig, 43 Ber. Westpr. bot.-zool. Ver. Danzig: 1 - 9.
- Ludwig F., 1891, Pilze, Ber. deutsche Bot. Ges. 9: 191 - 194.
- Lisiewska M., 1963, Mikoflora zespołów leśnych Puszczy Bukowej pod Szczecinem, Monogr. Bot. 15: 77 - 155.
- Lisiewska M., 1967, Sezonowość owocowania grzybów kapeluszowych, Sylwan 111 (5): 47 - 53.
- Maciejowski K., 1950, O przydatności daglezi dla lasów polskich i o jej roli w gospodarstwie leśnym, Sylwan 94 (1, 2): 53 - 75, 33 - 47.
- Michalski A., 1965, Observations sur les champignons parasitiques des plantes cultivées et spontanées faites à Bydgoszcz et à ses alentours durant 1953 - 1962, Fragm. Flor. Geobot. 11: 215 - 235.
- Moesz G., 1920, Beiträge zur Kenntnis der Pilzflora von Polen. Bot. Közlem. 18: 22 - 28, (6) - (13).
- Nespiak A., 1956, Grzyby kapeluszowe w zespołach Puszczy Białowieskiej, Fragm. Fl. Geobot. 2: 134 - 145.
- Nespiak A., 1959, Studia nad udziałem grzybów kapeluszowych w zespołach leśnych na terenie Białowieskiego Parku Narodowego, Monogr. Bot. 8: 3 - 141.
- Nespiak A., 1960, Niektóre *Hymenomycetes* z okolic Jasła i Krosna ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju *Cortinarius*. Monogr. Bot. 10 (2): 79 - 101.

- Nespiak A., 1971, Grzyby wyższe regia górnego w Karkonoszach, *Acta Mycol.* 7: 87-98.
- Neuhoff W., 1828, Die höheren Pilze der Provinz Grenzmark Posen, Westpr. Abh. Ber. Naturw. Abt. Granzm. Ges. Erforsch. Pfl. Heimat, Schneidemühl 3: 5-44.
- Nitardy — 1904, Die Kryptogamenflora des Kreises Elbing, *Hedwigia* 43: 314-342.
- Orłowski H., 1935, Sprawozdanie z działalności Instytutu Badawczego w dziedzinie fitopatologii za rok 1933, *Rozpr. i spraw. Inst. Bad. Lasów Państw., s. A, nr 11, 12: 7-19.*
- Pampuch A., 1840, *Flora Tremesnensis*, Trzemeszno.
- Pfuhl — 1896, Mitteilungen von Posener Pilzmarkte, *Zeitschr. Bot. Abt.* 3(3): 88-91, Posen.
- Pfuhl — 1899, Der Wald von Krummfließ im Kreise Schroda, *Zeitschr. Bot. Abt.* 6: 47-61, Posen.
- Pilát A., 1926, *Les Agaricales et Aphylophorales des Carpathes Centrales*, *Bull. Soc. Myc. Fr.* 42: 81-120.
- Pilát A., 1950, Contribution to the Knowledge of the Hymenomycetes of Białowieża Virgin Forest in Poland, *Studia Bot. Českoslovaca* 11: 145-173.
- Remus K., 1916, Die höheren Pilzformen der Umgegend von Lissa i. P., *Zeitschr. Naturwiss. Abt.* 22(3): 22-29, Posen.
- Ring K., 1950, Poznajmy lepiej jodłę i zmieńmy metodę jej odnawiania, *Las Polski* 24(9): 8-12.
- Ring K., 1951, Stałe wzrastająca kłęska opieńki miodowej w świerczynach górskich, *Las Polski* 25(1): 12-14.
- Rostafiński J., 1885, *Spis roślin znalezionych przez profesora Cyrynę Dogiela z uczniami Szkoły Wojewódzkiej Sejneńskiej w okolicach Sejna od r. 1827-1830*, *Pam. Fiz.* 5(V): 89-108.
- Rouppert K., 1909, Zapiski grzyboznawcze z okolic Ciechocinka, *Spr. Kom. Fiz.* 43: 39-52.
- Rouppert K., 1912, Grzyby zebrane w Tatrach, Beskidzie Zachodnim i na Podgórzu, *Spr. Kom. Fiz.* 46: 90-100.
- Rudnicka-Jeziarska W., 1963, Mikoflora uroczysk Stanisławów i Bielawy-Mroga koła Głowna, *Monogr. Bot.* 15: 375-395.
- Schroeter J., 1873 (1872), Zusammenstellung der im Breslauer botanischen Garten beobachteten Pilze, *Jahr. Ber. Abh. Schl. Ges.* 50: 97-111, 469-485.
- Schroeter J., 1889, Die Pilze Schlesiens [in:] *Cohn's Kryptogamen-Flora von Schlesien*, 1, Breslau.
- Schulz R., 1913 a, Studie über Pilze des Riesengebirges. 1, *Verh. bot.-zool. Ver. Prov. Brand.* 54: 32-122.
- Schulz R., 1913 b, Mitteilungen über Pilze aus der Umgebung von Stettin, *Verh. Bot. Ver. Prov. Brandenb.* 54: 124-139.
- Siemaszko W., 1923, *Fungi Białowiesenses exsiccati* (Grzyby Puszczy Białowieskiej), Skierniewice.
- Siemaszko W., 1933, Quelques observations sur les maladies des plantes en Pologne, *Rév. Path. Végét. Entomol. Agric.* 20: 139-148.
- Skirgiełło A., 1939, Polskie naziemne grzyby rurkowe, *Planta Polonica*, 8(3): 1-124, Warszawa.
- Skirgiełło A., 1959, Notatki mikologiczne z okolic Krościenka nad Dunajcem, *Monogr. Bot.* 8: 229-235.
- Staszkievicz S., 1924, Z wycieczki absolwentów Oddziału Lasowego Politechniki Lwowskiej, *Sylvan* 42: 225-231.

- Stecki K., 1910, Przyczynki do mykologii Galicji. 1. Grzyby okolic Rymanowa-Zdroju, Spraw. Kom. Fiz. 44: 49-56.
- Stier [M.], 1929, Über den Geruch von *Amanita porphyrea* (Porphyry-Wulstling) und *Am. Junquillea* (zitrongelber Wulstling), Zeitschr. Pilzk. NF. 8: 15.
- Stier M., 1931, Seltenerer Pilzfunde auf der Insel Usedom, Dohrniana 11: 87-90.
- Stier M., 1930, Die Röhrlinge der Inseln Usedom — Wolin, Dohrniana, 18: 94-96.
- Szuleczewski A., 1909, Beitrag zur Pilzflora von Brudzyń im Kreis Żnin, Naturwiss. Ver. Prov. Posen, Zeitschr. Bot. Abt. 15 (Bot. 2): 142(52) - 159(63).
- Szuleczewski J. W., 1930, Przyczynek do zimowej mykoflory Poznania i okolic, Kosmos, 55 A: 233-248.
- Szuleczewski J. W., 1933, Grzyby sprzedawane na targach poznańskich, Roczn. Nauk Roln. Leśn. 29: 231-242.
- Szwab A., 1958, Uwagi na temat odnowienia świerka w górach, Sylwan, 102(4): 54-61.
- Szymusik J., 1901, Przyczynek do artykułu „O lasach mieszanych u nas”, Sylwan 19: 57-66.
- Teodorowicz F., 1933, Grzyby zachodniej i południowej Polski w zbiorze Zakładu Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Poznańskiego, Wyd. Okr. Kom. Ochr. Przyr. Wlkp. i Pomorze, z. 4: 75-108.
- Teodorowicz F., 1936, Grzyby wyższe polskiego wybrzeża, str. 65, Toruń.
- Treichel A., 1899, Fleischpilze aus dem Kreise Berent, Schr. Naturf. Ges. Danzig, NF. 10(1): 64.
- Twardowski Z., 1953, Działalność Stacji Walki z opieńką w 1952 r., Sylwan 97: 210-215.
- Zabłocka W., 1931, Über *Boletus parasiticus* Bull. und *Pisolithus arenarius* Alb. et Schwein. aus der Umgebung von Kraków, Bull. Int. Acad. Pol.: 177-180.
- Zabłocka W., 1936, Koleczak jabłoniowy (*Acia setosa*) niebezpieczny pasożyt jabłoni, Ogrodnictwo 32: 25-27.
- Zaleski K., Glaser T., 1953, Grzyby pasożytnicze i saprofityczne (z wyjątkiem *Agaricaceae* i *Boletaceae*) Państwowego Nadleśnictwa Wolsztyn, Acta Soc. Bot. Pol. 22: 633-652.
- Zaleski K., Domański S., Wojciechowski E., 1948, Grzyby Państwowego Nadleśnictwa Zielonka (Woj. Poznańskie), zebrane w latach 1946-1947, Acta Soc. Bot. Pol. 19: 101-143.
- Zweigbaumówna Z., 1924, Grzyby okolic Skierniewic, Acta Soc. Bot. Pol., 2: 275-301.
- Vorwerk [K.], 1898, Beitrag zur Flora der Provinz Posen, Deutsche Ges. Kunst. Wiss. Posen 5(2): 46-47.
- Vorwerk K., 1905, Pilze aus der Umgegend von Alt-Boyen, Deutsche Ges. Kunst. Wiss. Posen, 11(2): 70(38) - 72(40).
- Wojewoda W., 1964, Nowe stanowiska interesujących gatunków grzybów w Polsce, Fragm. Flor. Geobot., 10: 565-576.
- Wojewoda W., 1965, Notatki mikologiczne z Babiej Góry. I. Fragm. Fl., Geobot. 11: 339-353.
- anon., 1877, Bericht über die sechzehnte Versammlung des preussischen botanischen Vereins zu Neustadt (Westpr.) am 1 October 1877, Schr. phys.-ökonom. Ges. 15: 66, 67, 81, Königsberg.
- anon., 1898, Die Pilzflora im Jahre 1898, Zeitschr. Bot. Abt. 5(2): 57-59.
- anon., 1890, Seonograficzne zapiski z VIII zgromadzenia członków Towarzystwa

- Leśnego odbytego w Rzeszowie dn. 14 i 16 września 1890 r., Sylwan 8: 429 - 452.
- anon., 1892, Sprawozdanie z posiedzeń Galicyjskiego Towarzystwa Leśnego w dn. 16 i 18.VIII.1892 r. odbytych w Krakowie, Sylwan, 10: 469 - 485.
- anon., 1894, Sprawozdanie z posiedzeń XI Walnego Zgromadzenia Galicyjskiego Towarzystwa Leśnego w dn. 14.15.16.IX.1894 r. odbytego we Lwowie, Sylwan 12: 433 - 459.
- anon., 1905, Bericht über die Sitzungen und sonstigen Veranstaltungen des Westpreussischen botanisch-zoologischen Vereins im laufenden Vereinsjahre 1904/05, 26 u. 27 Ber. Westpr. bot.-zool. Ver.: 103 - 166.
- anon., 1916, Pilzexkursion durch den Olivaer Wald, Bericht Westpr. bot.-zool. Ver. 38: 10 - 12, Danzing.
- anon., 1909 (1908), Jahres-Bericht Preuss. Bot. Ver.: 51, 58, 68, Königsberg.